

**T.C.
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ**

**SERİ BAŞI GÜREŞÇİLERİN
DÜNYA ŞAMPİYONU OLMA OLASILIĞI:
2018 DÜNYA ŞAMPİYONASININ BİR ANALİZİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yunus ÖZEL

**Enstitü Anabilim Dalı : BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ÖĞRETMENLİĞİ**

Tez Danışmanı : Doç. Dr. Özkan IŞIK

Ortak Danışman : Prof. Dr. H. İbrahim CİCİOĞLU

Haziran 2019

T.C.
SAKARYA UYGULAMALI BİLİMLER ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

SERİ BAŞI GÜREŞÇİLERİN
DÜNYA ŞAMPİYONU OLMA OLASILIĞI:
2018 DÜNYA ŞAMPİYONASININ BİR ANALİZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Yunus ÖZEL

Enstitü Anabilim Dalı : **BEDEN EĞİTİMİ VE SPOR
ÖĞRETMENLİĞİ**

Bu tez ^{11/06}2019 tarihinde aşağıdaki jüri tarafından
oybirliği/oyçokluğu ile kabul edilmiştir.

Doç. Dr.
Malik BEYLEROĞLU
Jüri Başkanı



Doç. Dr.
Özkan IŞIK
Üye



Dr. Öğr. Üyesi
İlkay DOĞAN
Üye



BEYAN

Tez içindeki tüm verilerin akademik kurallar çerçevesinde tarafımdan elde edildiğini, görsel ve yazılı tüm bilgi ve sonuçların akademik ve etik kurallara uygun şekilde sunulduğunu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapılmadığını, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda bilimsel normlara uygun olarak atıfta bulunulduğunu, tezde yer alan verilerin bu üniversite veya başka bir üniversitede herhangi bir tez çalışmasında kullanılmadığını beyan ederim.

Yunus ÖZEL

09.05.2019



ÖNSÖZ

Yüksek lisans eğitimim boyunca bilgi ve birikimlerinden yararlandığım, araştırmanın planlanmasından yazılmasına kadar tüm aşamalarında yardımlarını esirgemeyen, teşvik eden ve titizlikle beni yönlendiren başta değerli danışman hocam Doç. Dr. Sayın Özkan IŞIK'a teşekkürlerimi sunarım. Yine değerli katkılarından dolayı Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği Anabilim Dalı Öğretim Üyesi Doç. Dr. Sayın Fikret SOYER hocama teşekkür ederim. Yüksek lisans tezimin desen ve dizaynında yardımcı olan Arş. Gör. Sayın Cihan AYHAN'a teşekkür ederim.

Yine, Gaziantep Üniversitesi, Tıp Fakültesi, Biyoistatistik Anabilim Dalı Dr. Öğr. Üyesi Sayın İlkay DOĞAN'a tez çalışmamın istatistiksel analizlerindeki yardımlarından dolayı teşekkür ederim.

Yine, değerli meslektaşım, Bilim Uzmanı Sayın Cengiz BAYKARA'ya tez çalışmamda yol gösterdiği için teşekkür ederim.

Ayrıca bu araştırma yapılmadan önce Dünya Güreş Birliği'nden izin almak için bizlere yön gösteren ve sonuçların yorumlanmasına katkı sağlayan Dünya Güreş Birliği Hakem Komisyon Üyesi ve Hakem Eğitmeni, Gazi Üniversitesi öğretim üyesi Prof. Dr. Halil İbrahim CİCİOĞLU'na sonsuz teşekkür ederim.

Son olarak, tez çalışmam boyunca manevi desteğini eksik etmeyen değerli eşim Havva ÖZEL'e, kıymetli kızlarım Berra ve Amine ÖZEL'e göstermiş oldukları sabır ve özveriden dolayı teşekkür ederim.

Beni bu günlere getiren sevgili annem Fatma ve babam Şaban ÖZEL'e sonsuz şükranlarımı bir borç bilirim. Ellerinden öperim.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ	I
İÇİNDEKİLER	II
SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ	IV
ŞEKİLLER LİSTESİ	VI
TABLolar LİSTESİ	VII
ÖZET.....	VIII
SUMMARY	IX
BÖLÜM 1.	
GİRİŞ	1
BÖLÜM 2.	
GENEL BİLGİLER	3
2.1. Olimpiyat Oyunları	3
2.1.1. Antik olimpiyatlar	3
2.1.2. Modern olimpiyatlar	7
2.2. Modern Olimpiyatlarda Güreş	11
2.3. Güreşte Şampiyonalar	12
2.3.1. Ulusal şampiyonalar.....	12
2.3.2. Uluslararası şampiyonalar.....	17
2.4. Güreşin Stilleri	18
2.5. Güreşin Kuralları.....	19
2.5.1. Siklete ilişkin kurallar	19
2.5.2. Müsabaka sürelerine ilişkin kurallar	21
2.5.3. Müsabaka tartı saati	22
2.5.4. Kura çekimleri ve seri başı olma.....	23
2.5.5. Seri başı olmanın önemi ve kriterleri	25

BÖLÜM 3.	
MATERYAL VE YÖNTEM	31
3.1. Veri Seti	31
3.2. Bayes Teoremi	31
3.3. Etik Yaklaşım.....	34
BÖLÜM 4.	
ARAŞTIRMA BULGULARI	35
BÖLÜM 5.	
TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER.....	39
5.1. TARTIŞMA VE SONUÇ	39
5.2. ÖNERİLER.....	42
KAYNAKLAR	44
EKLER.....	47
ÖZGEÇMİŞ	48

SİMGELER VE KISALTMALAR LİSTESİ

- (SB|G^c) : Seri başı olan sporcunun dünya şampiyonu olamama olasılığı.
- DA : Dünya Şampiyonu olan sporcuların sayısı
- DA : Dünya şampiyonasında seri başı olmayıp altın madalya alan sporcu sayısı.
- DAA : Dünya şampiyonasında seri başı olmayıp altın madalya alamayan sporcu sayısı.
- E2 : 0- 0 Both athletes are disqualified (İki sporcuda diskalifiye).
- EV : 5-0 Disqualification from the whole competition due to infringement of rules (UWW kurallarına aykırı hareket etmekten turnuvadan diskalifiye).
- EX : 5-0 Disqualialified by 3 cautions during a match(Rakibin maç içerisinde aldığı 3 ihtardandolayı diskalifiye olması ile galibiyet).
- G : Dünya şampiyonlarının sayısı.
- ISF :International School Sport Federation (Uluslararası Spor Federasyonları)
- L : Madalya kazanamayan seri başı sporcular.
- M : Madalya sayısı.
- N : Yarışmacıların sayısı.
- P(G^c) : Başlangıçta seri başı olan bir sporcunun dünya şampiyonu olmama olasılığı.
- P(M^c) : Seri başı olan yada olmayan bir sporcunun madalya kazanamama olasılığı.
- P(G) : Başlangıçta seri başı olan bir sporcunun dünya şampiyonu olma olasılığı.
- P(M) : Başlangıçta seri başı olan ya da olmayan bir sporcunun bir madalya kazanma olasılığı.
- P(SB|M^c) : Seri başı olan bir sporcunun bir madalya kazanamama olasılığı.
- P(SB|G) : Seri başı olan sporcuların dünya şampiyonu olma olasılığı.
- P(SB|M) : Seri başı olan bir sporcunun bir madalya kazanma olasılığı.

- PO : 3-0 Win by points, loser has to no points (Sayı galibiyeti, mağlubun puanı yok).
- PP : 3-1 Win by points, loser has point or points (Sayı galibiyeti, mağlubun puanı var).
- SB : Seri başı sporcuların sayısı.
- SBA : Dünya şampiyonasında seri başı olup altın madalya alan sporcu sayısı.
- SBAA : Dünya şampiyonasında seri başı olup altın madalya alamayan sporcu sayısı.
- SP : 4-1 Victory by Technical superiority, with the loser scoring technical points (Teknik üstünlükle galibiyet, mağlubun puanı var).
- ST : 4-0 Victory by Technical superiority, with the loser has no points (Teknik üstünlükle galibiyet, mağlubun puanı yok).
- TGF : Türkiye Güreş Federasyonu
- U15 : Under 15 (15 yaş altı)
- U23 : Under 23 (23 yaş altı)
- UWW : United World Wrestling (Dünya Güreş Birliği)
- VA : 5-0 Victory by Withdrawal (Rakibin minderden çekilmesiyle galibiyet).
- VB : 5-0 Victory by Injury (Rakibin sakatlanması ile galibiyet).
- VF : 5-0 Victory by Forfeit (Hükmen galip).
- VT : 5-0 Victory by Fall (Tuş ile galibiyet).
- W : Madalya kazanan seri başı sporcular

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 2.1. M.Ö. 6. yüzyıl güreş sahnesi rölyefi 6



TABLolar LİSTESİ

Tablo 2.1. Olimpiyat müsabakaları için kilolar	12
Tablo 2.2. Türkiye güreş şampiyonaları	15
Tablo 2.3. Çeşitli yaş kategorileri için uluslararası yarışmalar	18
Tablo 2.4. Büyükler, U23 ve gençler kategorisi için kilolar	20
Tablo 2.5. Büyük yıldızlar (U15) kategorisi için kilolar.....	20
Tablo 2.6. Küçük yıldızlar kategorisi için kilolar	20
Tablo 2.7. Minikler kategorisi için kilolar	21
Tablo 2.8. Dünya şampiyonası ve olimpiyat oyunlarına göre puan tablosu	26
Tablo 2.9. Kıta şampiyonalarına göre puan tablosu.....	26
Tablo 2.10. UWW Sıralama Turnuvalarına göre puan tablosu.....	27
Tablo 4.1. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için seri başı olan ve olmayan erkek Greko-Romen güreşçilerin madalya alma olasılıkları ve temel değişkenler.....	35
Tablo 4.2. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için seri başı olan ve olmayan erkek serbest güreşçilerin madalya alma olasılıkları ve temel değişkenler.....	36
Tablo 4.3. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için seri başı olan ve olmayan kadın serbest güreşçilerin madalya alma olasılıkları ve temel değişkenler.....	37
Tablo 4.4. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için Seri başı sporcuların dünya şampiyonu olma ve madalya kazanma olasılıkları ve temel değişkenler ..	38

SERİ BAŞI GÜREŞÇİLERİN DÜNYA ŞAMPİYONU OLMA OLASILIĞI: 2018 DÜNYA ŞAMPİYONASININ BİR ANALİZİ

ÖZET

Dünya Güreş Birliği seri başı uygulamasını ilk kez 2016 Rio Olimpiyat Oyunları'nda uygulamıştır. Bu uygulamaya göre her stilin her sikleti için seri başı sporcu sayısı 2 iken, 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için her stilin her sikleti için seri başı sporcu sayısı 4'e yükseltilmiştir. Bu çalışmanın amacı, 2018 Dünya Güreş Şampiyonası'nda seri başı güreşçilerin dünya şampiyonu olma olasılıklarının hesaplanmasıdır. Bu çalışmada kullanılan veri seti 2018 yılı Dünya Güreş Şampiyonası sonuç kitabından elde edilmiştir. Verilerin analizinde Bayes Teoremi kullanılmıştır.

Sonuçlara göre, seri başı güreşçilerin erkekler Greko-Romen stil için bir madalya kazanma olasılıkları en az %0 ve en fazla %67, erkekler serbest stil için en az %0 ve en fazla %75, kadınlar serbest stil için en az %0 ve en fazla %100 arasında değişmektedir. Ek olarak, 2018 yılı Dünya Şampiyonası'nda seri başı sporcuların erkekler Greko-Romen stil için dünya şampiyonu olma olasılıkları %33, erkekler Serbest stil için %64 ve kadınlar serbest stil için %60 olduğu tespit edilmiştir.

Sonuç olarak, Dünya Güreş Şampiyonası'nda seri başı olmak güreşçiler için bir avantaj sağlamaktadır. Erkekler ve kadınlar serbeststil güreş için seri başı güreşçilerin dünya şampiyonu olma olasılıklarının birbirine yakın olduğu ve Greko-Romen güreşten yüksek olduğu tespit edilmiştir. 2020 Tokyo Olimpiyat Oyunları öncesi güreşçilerin güreşte seri başı olmanın önemini anlaması ve seri başı olmak için gerekli turnuvalar ve şampiyonalara katılarak puan toplamaları gerekmektedir. Böylece 2020 Olimpiyat Oyunları'nda kendileri için bir avantaj sağlayabilirler.

Anahtar Kelimeler: Bayes Teoremi, Dünya Şampiyonası, Güreş, Müsabaka, Olasılık

THE PROBABILITY OF BEING WORLD CHAMPION OF SEEDED WRESTLERS: AN ANALYSIS OF THE 2018 WRESTLING WORLD CHAMPIONSHIP

SUMMARY

The United World Wrestling has applied the Seeding System for the first time at the 2016 Rio Olympic Games. According to this system in Rio Olympic Games, while the number of seeded athletes per each weight category of each style was 2, for the 2018 Wrestling World Championship, the number of athletes per each weight category of each style increased to 4. The purpose of this study is to calculate the probability of seeded wrestlers becoming world champion at the 2018 Wrestling World Championships. The data set used in this study was obtained from the 2018 Wrestling World Championship results book. The Bayes Theorem was used to analysis of obtained data.

According to the results, the probability of winning a medal for the male Greco-Roman style wrestler is between 0-67%, for male free-style wrestler is between 0-75% and for female free style wrestler is between 0-100%. In addition, the probability of being a world champion is found 33%, for male Greco-Roman wrestler, 64%, for male free-style wrestler and 60% for female free-style wrestler in the 2018 World Championships.

As a result, being the seeded wrestler at the Wrestling World Championships provides advantage for the wrestlers. The probability of being a world champion of seeded wrestlers for male and female-free style wrestlers were determined to be close to each other and higher than the Greco-Roman style. Before the 2020 Tokyo Olympic Games, wrestlers must understand the importance of being the seeded athlete and they must collect points by participating in necessary tournaments and championships to be a seeded athlete. Thus, they can provide an advantage to have medal in the 2020 Olympic Games.

Keywords: Bayesian Theorem, World Championship, Wrestlers, Competition, Probability

BÖLÜM 1. GİRİŞ

Güreş, kökleri antik çağa kadar uzanan bir spor branşıdır ve olimpiyat oyunları tarihinin en eski oyunlarından biridir (Isik ve Gumus, 2018: 60-71). Ayrıca güreş Türkiye’de de ata sporu olarak kabul edilmektedir. Tarihin hiçbir döneminde popülaritesini kaybetmeyen güreş her dönemde sportif etkinliklerin önemli bir parçası olmuştur. Bir spor şöleni şeklinde geçen Antik Yunan Olimpiyatları’nın bir parçası olan güreş (Reeser, 2005: 695-699), ulusal ya da uluslararası seviyede düzenlenen şampiyonalar ile günümüzde de önemini korumaya devam etmektedir.

Güreş geleneksel bazı stiller (aba, karakucak, yağlı, şalvar, sumo vb.) haricinde olimpik olarak erkekler serbest ve Greko-Romen, kadınlar serbest olmak üzere üç kategoride yapılan bir mücadele sporudur. Ulusal ya da uluslararası Güreş müsabakaları Dünya Güreş Birliği (United World Wrestling- UWW) tarafından yayımlanan ve sürekli şekilde güncellenen kurallar çerçevesinde yapılmaktadır. UWW’nin sürekli olarak gerçekleştirdiği minor kural değişikliklerinin nedeni ise, müsabakaların sporcu, antrenör, yöneticiler ve seyirciler tarafından kolayca anlaşılır hale getirilmesi ve güreşin seyir zevkinin artırılmak istenmesidir.

Güreşin her stili turnuvalar, kıta şampiyonaları ve dünya şampiyonalarında 10 farklı sıklıkta gerçekleştirilir (UWW, 2018).Ancak olimpiyat oyunlarında güreşin her stili 6 farklı ağırlık kategorisi içermektedir. UWW’nin, 2016 Rio Olimpiyat Oyunları’na kadar tüm ulusal ve uluslararası müsabakalarında sporcular çekilen kura sonucunda sıralanır ve buna göre karşılaşmalar belirlenirdi. Ancak bu uygulamada aynı ağırlık kategorisindeki dünyaca ünlü en iyi iki sporcu eleme turlarında birbirleriyle karşılaşabiliyor ve en iyi sporculardan biri şampiyonaya erken veda edebiliyordu. Bu nedenle UWW tarafından ilk kez 2016 Rio Olimpiyat Oyunları’nda seri başı kriteri uygulandı (UWW, 2016). Bu uygulamaya göre, Rio Olimpiyat Oyunları öncesi 2015 yılı Dünya Güreş Şampiyonası’nda olimpik sıklıkta finalist olan sporcular

olimpiyat oyunlarında seri başı olarak farklı gruplarda yer aldılar. 2015 Dünya Şampiyonası'nda olimpik ağırlık kategorilerinde altın madalya alan güreşçiler Rio Olimpiyat Oyunları'nda seri başı olarak 1 numaralı kuraya, gümüş madalya alan güreşçiler ise seri başı olarak 9 numaralı kuraya otomatik olarak yerleştirildi. Diğer sporcular ise kura çekimi sonunda sikletlerindeki yerlerini belirledi ve karşılaştılar. Rio Olimpiyat Oyunları'ndan sonra sıralama kuralları üzerinde çalışmalarını halen devam ettiren UWW'nin son sıralama kurallarına göre ise, her yıl seçilmiş uluslararası turnuvalar, kıta ve dünya şampiyonalarında sıralama sonucu elde edilen puanlar ile her siklet için en iyiler listesi (top list) oluşturuluyor ve buna göre ilk 4 sırada yer alan sporcular yarı finale kadar birbirleriyle karşılaşmayacakları şekilde şampiyona listesinde otomatik sıralanıyor ve karşılaşmalar bu şekilde devam ettiriliyor.

Mevcut çalışmanın amacı, seri başı uygulamasını detaylı bir şekilde incelemek ve uygulamanın seri başı sporcular için bir avantaj sağlayıp sağlamadığını ortaya koymaktır. Bu bağlamda, 2018 yılı Dünya Güreş Şampiyonası sonuçları incelenmiş ve seri başı güreşçilerin dünya şampiyonu olma olasılıkları hesaplanmıştır. Dahası, güreşçilerin seri başı olmanın önemini kavraması ve seri başı olmak için gerekli turnuvalar ve şampiyonalara katılarak puan toplamalarının önemi ortaya konulmuştur. Çalışma, seri başı uygulaması konusunda güreşçiler için bir farkındalık oluşturacağından oldukça önemlidir. Çünkü seri başı uygulaması sadece olimpiyat ya da dünya şampiyonasındaki maçları önemli kılmamakta ayrıca seri başı olmak için elde edilen skorların dikkate alındığı diğer maçlara da dikkatleri çekmektedir. Çalışmada ortaya konan hipotezler aşağıdaki gibidir;

Seri başı uygulaması:

H₁: 2018 Dünya Güreş Şampiyonası erkekler Greko-Romen stil için seri başı güreşçilere bir avantaj sağlamıştır.

H₁: 2018 Dünya Güreş Şampiyonası erkekler serbest stil için seri başı güreşçilere bir avantaj sağlamıştır.

H₁: 2018 Dünya Güreş Şampiyonası kadınlar serbest stil için seri başı güreşçilere bir avantaj sağlamıştır.

BÖLÜM 2. GENEL BİLGİLER

2.1. Olimpiyat Oyunları

2.1.1. Antik olimpiyatlar

Olimpiyatların kökeni gizem ve efsanelerle doludur. En popüler efsaneye göre Herakles ve babası Zeus oyunların atası olarak tanımlanmaktadır. Efsaneye göre, oyunlara ilk olarak "Olimpiyat" adını veren ve onları dört yılda bir gerçekleştirme geleneklerini belirleyen Herakles idi (Young, 2004: 12). Kabul edilen görüşe göre, ilk Antik Olimpiyat Oyunları, M.Ö. 776 senesinde gerçekleştirilmiş ve antik çağın kapandığı M.S. 393 senesine kadar devam etmiştir. Antik çağ olimpiyatları on iki asır boyunca devam etmiştir ve bu dönem olimpiyatları genel olarak tanrılara ithaf edilmiştir (Kyle, 2007: 101). Antik Olimpiyat Oyunları başlangıçta bir festivaldi, ya da Zeus için bir bayramdı, daha sonra bir takım sportif faaliyetler eklenerek sürekli geliştirilmiştir. Yunanistan, Roma yönetimi altına girdiğinde, imparator Theodosius, onları M.S. 393'te Roma Devleti'nin Hristiyanlığı dini olarak empoze etme kampanyasının bir parçası olarak bastırıcaya kadar kutlamaya devam ettiler. Her dört yılda bir ya da tarihi kronolojilerde zamanın parçası olan olimpiyat oyunları oynanmıştır (Young, 1987: 695-699).

Antik Olimpiyatlar'da modern oyunlardan daha az oyunlar vardı. Yarışmalara sadece erkeklerin katılmasına izin verilirdi. Evli kadınların izlemesine dahi müsaade edilmezdi. Bekar kadınlar yarışmalara katılamasalar da izlemeye gidebiliyorlardı. Yarış sonunda kazananların ödüllendirilme şekilleri ve uygulanan ritüeller modern olimpiyatlara yansıtılan geleneklerdir (Reeser, 2005: 695-699). Giriş kriterlerini karşıladıkları sürece, herhangi bir Yunan şehir devleti ve krallığından gelen atletlerin katılmasına izin verilirdi. Bu coğrafya dışından gelenlerin oyunlara katılmaları için Yunan olduklarını ispatlamaları gerekirdi (Roisman ve Worthington, 2010: 16).

Oyunlar, Modern Olimpiyat Oyunları'nda olduğu gibi farklı mekanlar arasında hareket etmek yerine her zaman Olympia'da yapılmıştır. Her ne kadar katılımcılarda Yunanlı olma şartı aransada Yunan şehir devletlerinin yanı sıra Anadolu'dan ve Batı Avrupa'dan gelen katılımcılarla olimpiyatlar uluslararası bir hüviyet kazanmıştı (Reeser, 2005: 695-699).

Olympia, modern zamanların en çok rağbet gören uluslararası spor etkinliği olan modern olimpiyatların tohumlarının atıldığı alandır. Antik Olimpiyatlar'ın alanı, Mora Yarımadası'nın batı kesiminde yer almaktadır. Yunan mitolojisine göre, Peloponnese, olimpiyat oyunlarının kurucu adasıdır (Young, 1987: 695-699). Oyunlar ilk olarak Yunanistan'ın aynı bölgedeki Elis ve Pisa kentlerinin yakınında bulunan Yunan tanrılarının kutsal alanlarından birinde (her ikisi de Peloponnesos yarımadasındaki Elis'te) başlamıştır (Kyle, 2007: 102).

Olympia'nın orta kısmında görkemli Zeus tapınağı hâkimdir. Eski oyunlar seküler bir geleneğe sahipti ve Yunanistan şehirleri arasında iyi ilişkiler kurmayı ve gençlerin gerçekleştirdiği performansların fiziksel niteliklerini ve evrimini göstermeyi amaçlıyordu. Olimpiyat oyunları dört yıl aralıklarla Olympia'daki 40.000'den fazla izleyiciyi ağırlayabilecek antik stadyumda yapılırdı. Antik olimpiyat stadyumunun çevresindeki alanlar sürekli olarak M.Ö. 4. yüzyıla kadar geliştirilmiş ve sporcular için antrenman alanı olarak veya olimpiyat hâkimleri için ev olarak kullanılmıştı (Young, 1987: 695-699).

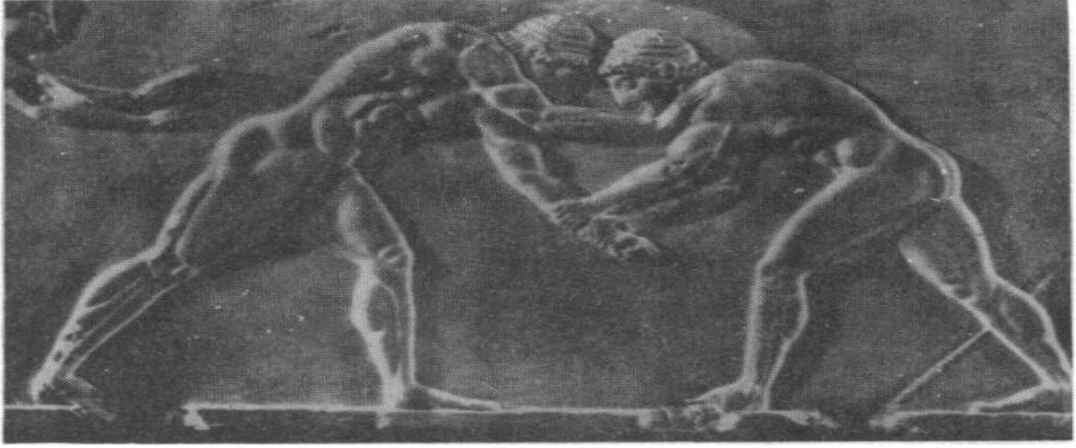
Olimpiyat oyunları, eski Yunanlılar için spor etkinliğinden çok öte ulusal bir festivaldi. Bir takım siyasi meselelerin halledilmesi için bir araçtı. Bayramdan beklenen yeni başlangıç motivasyonları bu olimpiyatlardan beklenirdi. Bir olimpiyat yarışmasını kazanmak, bir savaşı kazanmaktan çok daha fazla kabul gören bir mutluluktü. Oyunlar takım oyunu şeklinde değildi, bireysel oyunlardı ve bireysel bir sporcunun kişisel mükemmelliğinin kanıtıydı. Bireysel başarı lehine olan bu önyargı muhtemelen, Homer şiirlerine yansıyan ve ölümsüzleştirilen son derece öz-bilinçli kişisel kimlik duygusunu içeren, derinlemesine yerleşik bir Yunan kültürü unsurunda yatmaktadır. Böylece, kişisel onur kazanılması ve birinin diğerleriyle yaptığı yarışmalarda onurlandırılması sırasında aldığı riskler Antik Hellenler'in kafasında

büyük bir heyecan yarattı. Spordaki başarı, sadece söz konusu becerilerin doğası gereği değil, askeri yetenekleri de yansıtıyordu (Miller, 2004: 1-38). Kazananlar, çelenklerle süslenirdi, zeytin çelenkleriyle taçlanırdı ve milli kahramanlar olarak görülürdü (Young, 1987: 695-699).

Stadyum (eski Yunancada *Táδιον*) olimpiyatlardaki ilk ve en eski oyundur. Koşu parkur mesafesi (600 adım) anlamına gelmektedir ve bölgesel ayak ölçümüne bağlı olarak, 165 ila 196 m arasındaki bir uzunluğa denk gelmektedir. Adımla mesafe belirlendiği için koşu parkurunun uzunluk ölçüsü çoğu zaman tam olarak uyuşmamıştır. Örneğin; Atina'daki stadyumun uzunluğu yaklaşık 185 metre olsa da, Attika stadyumu yaklaşık 178 metre uzunluğundadır. Ayrıca belirtmek gerekir ki antik olimpiyatların hiçbir döneminde maraton koşusu olmamıştır (Wei, 1996: 5).

Ancak 15. Olimpiyattan itibaren beş farklı spor etkinliği daha katılmıştır. Bunlar çeşitli koşular, pentatlon, boks, güreş, at arabası yarışları şeklindedir. Eklenen bu yeni oyunların beraberinde getirdiği diğer bir yenilik ise katılımcı profiline göre değiştirilmesiydi. Kadınlar, yabancılar, köleler ve ahlaksız kişilerin yarışması yasaktı. Evli kadınlara araba yarışlarını izleme serbestiliği getirilmişti (Reeser, 2005: 695-699).

Güreş, olimpiyatlar dahil Yunanistan'daki tüm sportif etkinliklerin en popüleriydi (Masterson, 1976: 197). Eflatun ve Sokrates'in diyaloglarından da güreşin ne denli popüler olduğu anlaşılmaktadır (Platon, 2009: 217). Çalışmaya konu güreşin (eski Yunanca da *pale*) antik olimpiyat oyunlarına 18. Olimpiyatlardan itibaren (M.Ö. 708) dahil olduğu düşünülmektedir. Güreşin olimpiyatların bir parçası olduğuna dair en büyük kanıt ise antik olimpiyatları anlatan ve günümüze kadar varlığını koruyan rölyeflerdir (Rhizopoulou, 2004: 588-620).



Şekil 2.1. M.Ö. 6. yüzyıl güreş sahnesi rölyefi (Masterson, 1976: 197)

Antik olimpiyatlarda bir oyuncu sırtını, kalçasını veya omzunu kullanarak yere dokunduğunda oyunu kaybederdi. Diğer taraftan tutulan bir dakika yoktu. Sporcunun maçı kazanması için üç sayı alması gerekiyordu (Poliakoff, 1987: 23). Miller (2004) antik olimpiyatlardaki güreş kurallarının o dönem tüm müsabakaları ile aynı olduğunu belirtmektedir ve şu şekilde sıralamaktadır:

- Kasten vurmaya veya tekmelemeye izin verilmez.
- Gözleri oymak veya ısırarak yasaktır.
- Rakibi yenilgiye zorlamak amacıyla parmakları bükme veya izin vermemek hakemin takdirindedir.
- Cinsel organları kavramak yasaktır.
- Rakibinin acı ya da korku yoluyla yenilgiyi kabul etmesi için ikna etmesi serbesttir ve yarışmanın ayrılmaz bir parçasıdır.
- İstenmeyen davranış durdurulana kadar hakemler tarafından derhal kırbaçlama ile ihlaller cezalandırılır.
- Maçı kazanmak için üç sayı alınmalıdır.
- Puan alınması üç şekilde mümkündür: Rakibin kurallar çerçevesinde yere değmesi, acı ya da korku ile yenilgiyi kabul ettiğini açıkça ortaya koyması ve vücudunun herhangi bir kısmının tahsis edilen güreş alanı dışındaki toprakla temas etmesidir.
- Bir puan kazandıktan sonra, güreş devam etmeden önce rakibine ayağa kalkması için zaman verilmelidir.
- Maç, hakemin işaretiyle başlar ve biter.

- Hakem, bir puan alındığına inanıyorsa ve güreş hala devam ediyorsa istediği zaman maçı durdurabilir.
- Puanlarda anlaşmazlık durumlarında hakem heyeti karar alır ve karar kesindir.
- Güreş alanı boyutları bir kenarı 28.5m (yaklaşık yüz adım) olan kare şeklinde 812.25 m² büyükçe bir alandır. Alan kum yada toprak olabilir.
- Yarışmacılar, güreş sahasının merkezinde, birbirlerinin dokunma menzili dışında, kesin mesafe hakemin takdirine bağlı olarak başlayacaktır.
- Diğer tüm özel detaylar, oyunlarda başkanlık görevlilerinin takdirindedir.

2.1.2. Modern olimpiyatlar

Antik Olimpiyat Oyunları Yunanistan'ın Olympia kentinde, M.Ö. 776'dan M.S. 393'e kadar sahnelenmesine rağmen, Olimpiyatların geri dönmesi 1503 yıl sürmüştür. Bugün ki manada çok uluslu ilk modern Olimpiyatlar 1896'da Yunanistan'ın Atina kentinde yapılmıştır. Olimpiyatlara bu denli bir misyonun yüklenmesinde, fikir insanı Fransız asıllı Baron Pierre de Coubertin etkili olmuştur (Wei, 1996: 15). Ancak burada belirtmek gerekir ki olimpiyat oyunlarının canlandırılmasına olan Yunan ilgisi her zaman varlığını sürdürmüştür. Nitekim, 1821'de Yunanlıların Osmanlı İmparatorluğu'na karşı başlayan isyanı ve bağımsızlıkları sonrasında olimpiyat çabaları hız kazanmıştır. Zengin bir Rum hayırsever olan Evangelos Zappas, önce 1856'da olimpiyat oyunlarını yeniden canlandırmak için Yunanistan Kralı Otto'ya mektup yazmıştır. Ardından da Atina şehir meydanında 1859'da düzenlenen geleneksel olimpiyat oyunlarına sponsor olmuştur. Bu olimpiyatlara Yunanistan ve Osmanlı İmparatorluğu'ndan sporcular katılmıştır. Aynı olimpiyatlar Atina'da 1870 ve 1875 yıllarında tekrarlanmıştır. Bu oyunlar Coubertin'de uluslararası bir komite kurulması ve oyunların uluslararası düzenlenmesi fikrini uyandırmıştır (Young, 1996: 32,44). Uluslararası Olimpiyat Komitesi himayesinde düzenlenen ilk oyunlar 1896'da Atina'daki Panathenaic Stadyumu'nda (yaz olimpiyatları) yapılmıştır. Oyunlar, 43 etkinlikte yarışan 14 ulus ve 241 sporcuyu bir araya getirmiştir. Bu oyunların gerçekleşmesinde iş adamı Zappas'ın finansmanın payı yüksektir. Yunan yetkililer ve halk, olimpiyat oyunlarına ev sahipliği yapma konusunda heyecanlıydılar. Bu duygu, Atina'nın daimi Olimpiyat şehri olması

gerektiği konusuna varacak kadar yüksek olmuştur. Ancak, Uluslararası Olimpiyat Komitesi oyunların dünyadaki çeşitli ülkelerde yapılmasını amaç edinmiş ve ikinci olimpiyatları Paris'te düzenlemiştir (Young, 1996: 117).

Günümüze kadar devam eden 20. ve 21. yüzyıllarda Olimpiyat Hareketi'nin evrimi, olimpiyat oyunlarında birkaç değişlikle sonuçlanmıştır. Bu düzeltmelerden bazıları, Yaz Olimpiyatları, Kış Olimpiyatları, engelli sporcular için Paralimpik Oyunlar, 14-18 yaş arası sporcular için Gençlik Olimpiyatları şeklindedir. Kitle iletişim araçlarının artan önemi, kurumsal sponsorluk ve oyunların ticarileştirilmesi sorununu yaratmıştır. Dünya savaşları, 1916, 1940 ve 1944 oyunlarının iptaline yol açmıştır. Soğuk Savaş sırasındaki büyük boykotlar, 1980 ve 1984 Oyunlarına katılımı sınırlamıştır (Findling ve Pelle, 2004).

Olimpiyat Meşalesi fikri ilk kez 1928 Amsterdam Olimpiyat Oyunları'nda ortaya çıkmıştır. Antik Olimpiyat Oyunları'nda meşale geçişi yoktu. Bununla birlikte, Atina'da düzenlenenler de dahil olmak üzere diğer antik Yunan atletik festivallerinde meşale röleleri olduğu biliniyordu. Modern Olimpiyat Meşalesi koşusu ilk olarak Berlin'deki 1936 Olimpiyat Oyunları'nda gerçekleşmiştir. Her biri oyunlarda yarışan ulusların bayraklarında kullanılan birincil rengi olan beş bağlantılı halkanın Modern Olimpiyat Bayrağı 1908'de tanıtılmıştır. Bu modern sembol antik döneme ait bir gelenek değildir (Rhizopoulou, 2004: 1601-1606).

Olimpiyat Hareketi'nin çatı organizasyonu Uluslararası Olimpiyat Komitesi'dir. Resmi internet sayfasında da betimlendiği üzere komitenin görev ve sorumluluklarının başında oyunların oynanacağı yerin seçilmesi ve planlamasını, oyunların denetlenmesi, spor programını güncellenmesi ve onaylanması, sponsorluk ve yayın haklarını müzakere edilmesi gelmektedir. Olimpiyat hareketi üç ana unsurdan oluşmaktadır:

- Uluslararası Federasyonlar (örn. Uluslararası Futbol Federasyonu)
- Ulusal Olimpiyat Komiteleri (örn. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi)
- Olimpiyat Oyunları Organizasyon Komiteleri.

Fransızca ve İngilizce, Olimpiyat Hareketi'nin resmi dilleridir. Tüm olimpiyat oyunlarında kullanılan üçüncü bir dil ev sahibi ülkenin kendi dilidir (Olympic Charter, 2015: Madde 23).

Daha öncede bahsedildiği üzere, 1896 Olimpiyatları'na 43 etkinlikte yarışan 14 ulus ve 241 sporcu katılmıştı. 1896 Oyunları'nın başarısından sonra olimpiyatlar hayatta kalmalarını tehdit eden bir durgunluk dönemine girmiştir. Yeni yüzyılın başlarında olimpiyat oyunlarına kış oyunları da eklenerek yaz oyunları ve kış oyunları şeklinde ikiye ayrılmıştır. 1924 senesinde hem yaz olimpiyatları (Paris/Fransa) hem de kış olimpiyatları (Chamonix/Fransa) düzenlenmiştir. Özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra olimpiyat oyunları geniş bir uluslararası izleyici kitlesi kazanmıştır. Sonrasında olimpiyatların hem popülaritesinde hem de büyüklüğünde sürekli bir yükseliş trendi gözlemlenmiştir (Scandizzo ve Pierleoni, 2018: 649-682).

Örneğin; Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin resmi internet sitesinden (WEB-1) elde edilen rakamlardan da anlaşıldığı üzere her dört yılda bir yapılan ve 34. defa gerçekleştirilen 2016 Yaz Olimpiyatlarına (Rio/Brezilya) 207 ulustan toplam 11.303 sporcu 306 farklı etkinlikte yarışmışlardır. Türkiye 103 sporcu ile iştirak etmiştir. Yaz olimpiyatlarında müsabaka yapılan ana disiplinler aşağıdaki gibidir:

- Su sporları
- Okçuluk
- Atletizm
- Badminton
- Basketbol
- Boks
- Kano
- Sprint
- Slalom
- Bisiklet yarışı
- Atlı sporlar
- Çim hokeyi
- Futbol

- Golf
- Jimnastik
- Hentbol
- Judo
- Modern pentatlon
- Kürek
- Rugbi yedili
- Yelken
- Atış
- Masa tenisi
- Tekvando
- Tenis
- Triatlon
- Voleybol
- Plaj voleybolu
- Halter
- Güreş

Yine; Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin resmi internet sitesinden (WEB-2) elde edilen rakamlardan da anlaşıldığı üzere her dört yılda bir yapılan ve 23. defa gerçekleştirilen 2018 Kış Olimpiyatlarına (Pyeong Chang/Güney Kore) 92 ulustan toplam 2.930 sporcu 102 farklı etkinlikte yarışmışlardır. Türkiye 8 sporcu ile iştirak etmiştir. Kış olimpiyatlarında müsabaka yapılan ana disiplinler aşağıdaki gibidir:

- Biatlon
- Kızak sporları
- Curling (Bu pistinde bir çeşit takım oyunu)
- Buz hokeyi
- Sokak kızıağı (Luge)
- Buz pateni
- Kayak sporları

Gençlik Olimpiyatları yaz ve kış olimpiyatları şeklinde yapılmaktadır. Müsabaka yapılan disiplinler normal olimpiyatlarda yapılan disiplinlerle aynıdır. İlk gençlik olimpiyatları 2010 yılında gerçekleştirilmiştir. Geç başlamasına rağmen ilgi oldukça yüksek düzeydedir. Türkiye Milli Olimpiyat Komitesi'nin resmi internet sitesinden (WEB-3) elde edilen rakamlardan da anlaşıldığı üzere en son yapılan ve 3. defa gerçekleştirilen 2018 Yaz Gençlik Olimpiyatları'na (Buenos Aires, Arjantin) ise 206 ulustan toplam 3.998 sporcu 239 farklı etkinlikte yarışmışlardır. Türkiye 56 sporcu ile iştirak etmiştir. Gençlik Kış Olimpiyatları bugüne kadar 2012 ve 2016 yıllarında olmak üzere iki kere gerçekleşmiştir.

Ortaya konan veriler olimpiyat kültürünün geldiği noktayı gösterme adına önemlidir. Antik Olimpiyatlar salt bir ulusal şenlik iken, modern olimpiyatlar bütün ulusların katıldığı çok kültürlü bir spor şölenine dönüşmüştür. Ancak Türkiye'den katılımların nüfusa oranla oldukça düşük olması dikkat çekici bir durumdur ve sebeplerinin iyi araştırılması gerekmektedir.

2.2. Modern Olimpiyatlarda Güreş

Güreş olimpiyat tarihinde en popüler spor dallarından biri olmayı hep sürdürmüştür. Antik Olimpiyatların dahi ilk yüzyılında oyunlara dahil edilmiş ve sürekli bir şekilde önemini korumuştur.

Modern olimpiyatlarda, antik olimpiyatlardan farklı olarak güreş müsabakaları Serbest ve Greko-Romen stil olmak üzere iki farklı disiplinde yapılmaktadır. Yine serbest stilde hem erkekler hem de kadınlar kategorisi yer almaktadır. Antik çağda kadının müsabakalara girmesine izin verilmediği ve sadece bekar kadınların seyirci olmasına müsaade edildiği göz önüne getirildiğinde geçen birkaç asırda spor kültürünün nasıl bir köklü değişime uğradığı ortaya çıkmaktadır.

Güreş, hem yaz hem de gençlik yaz olimpiyatlarında müsabaka düzenlenen bir spor dalıdır. Müsabakalar her disiplin (kadınlar ve erkekler Serbest ve erkekler Greko-Romen) için 6 farklı kiloda düzenlenmektedir (UWW, 2018).

Tablo 2.1. Olimpiyat müsabakaları için kilolar

Serbest		Greko-Romen	
Erkekler	Kadınlar	Erkekler	
57 kg	50 kg	60 kg	
65 kg	53 kg	67 kg	
74 kg	57 kg	77 kg	
86 kg	62 kg	87 kg	
97 kg	68 kg	97 kg	
125 kg	76 kg	130 kg	

2.3. Güreşte Şampiyonalar

2.3.1. Ulusal şampiyonalar

Ulusal boyutta güreş müsabakaları çeşitli formatlarda ve kategorilerde düzenlenmektedir. Müsabakalar Türkiye Güreş Federasyonu Başkanlığı tarafından her yılın başında yayınlanan talimatlar doğrultusunda organize edilmektedir. Bu çalışmada Türkiye Güreş Federasyonu 2018 yılı talimatları dikkate alınmıştır. Türkiye şampiyonalarının yanı sıra yine çeşitli kategorilerde ve düzeylerde ligler bulunmaktadır.

Türkiye şampiyonaları genel anlamda büyükler,U23, gençler, büyük yıldızlar (U15), küçük yıldızlar ve minikler olmak üzere altı kategoride yapılmaktadır. Her bir kategori için yıllık talimatlar yayınlanır ve müsabakalara katılmanın usul ve esasları belirlenir. Bu usul ve esasları tüm kategoriler için geçerli genel kurallar ve her bir kategori için ayrı çıkarılmış özel kurallar olarak sınıflandırılabilir. 2018 Türkiye Güreş Şampiyonaları için çıkarılan talimatlar bir bütün halinde incelendiğinde genel kurallar aşağıdaki gibi listelenmektedir (Türkiye Güreş Federasyonu, 2018a):

- Aşağıdaki şartları taşıyan sporcular Türkiye şampiyonalarına doğrudan katılma hakkına sahiptir;
 - a. Bir önceki yıl yapılan Türkiye şampiyonası'nda ilk 5'e giren sporcular,
 - b. Bir önceki yıl yapılan avrupa ve dünya şampiyonalarında dereceye giren sporcular
 - c. Avrupa ve dünya şampiyonaları için milli takıma giren sporcular,

- Tartı sırasında tüm sporcular; katılım yılına ait vizeli lisansları ile birlikte tanıtıcı kimlik kartı göstermek zorundadırlar.
- Tahrifatlı olan lisans ve kimlik kartları kabul edilmemektedir.
- Müsabakalarda tolerans 0-2 kg olarak değişkenlik gösterebilir.
- Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı olmayanlar (T.C vatandaşlığına müracaat etmiş olup vatandaşlığı onaylanmamış olan sporcular dahil) Türkiye şampiyonalarına katılamazlar.
- Temsil edeceği kulüp adına o sezon için sözleşmesini yaparak, Sporcu Lisans, Tescil, Vize ve Transfer Talimatı'na uygun lisansı bulunmak, Türkiye şampiyonalarına katılmak için bir zorunluluktur.
- Herhangi bir sebeple müsabakalara girmekten men edilmemiş olmak gerekmektedir.
- Kendi kulübünden başka herhangi bir kulüp adına aynı sezon içinde resmi müsabakalara iştirak etmemiş olmak.
- Müsabakalar UWW ve TGF kurallarına uygun olarak yapılmaktadır.
- Saha içi veya dışında spor ahlakına aykırı tutum ve davranışlarda bulunan idareci, antrenör ve sporcular hakkında cezai işlem yapılmaktadır.
- İllerin katılımcı sayısına göre 1 yöneticinin ve 1-6 arası antrenörün yol ücretleri ile müsabaka gün sayısına göre yol ve ikamet yevmiyeleri, harcırahları organizasyonu üstlenen sponsor kurum tarafından karşılanmaktadır.
- Türkiye şampiyonalarında 1-2-3-3 dereceleri alan sporculara madalya verilmektedir.
- Seçilen en centilmen antrenör ve en teknik güreşçiye madalya veya plaket verilmektedir.
- Dereceye giren ilk 3 (üç) takıma kupa verilmektedir.
- Sorumluluklar ve cezai hükümler bütün yönetici, antrenör ve sporcular için geçerlidir.

Türkiye şampiyonaları için çıkarılan 2018 talimatları bir bütün halinde incelendiğinde, her bir kategori için çıkarılan özel şartların başında yaş sınırları gelmektedir. Her yaştan sporcuların şampiyonlara katılmalarına imkan tanınarak sporun gelişmesi hedeflenmiştir.

Büyükler kategorisinde 2018 yılı Türkiye Şampiyonası'na katılan sporcular için 35 yaşından büyük ve 1983'den önce doğmuş olmamak şartı getirilmiştir. Büyükler Avrupa, dünya şampiyonaları ve olimpiyatlarda (veteranlar, plaj, işitme engelliler, üniversiteler ve ordular hariç) madalya almış sporcular için üst yaş sınırı uygulanmamaktadır.

U23 (23 yaş altı) kategorisinde, 2018 yılı Türkiye Şampiyonası'na katılan sporcular için 19-23 yaşında olanların (1995-1999 doğumluların) direk katılabilmesi, 18 yaş (2000) doğumlular için ise doktor raporu ibraz etmesi şartı getirilmiştir.

Gençler kategorisinde, 2018 yılı Türkiye şampiyonasına katılan sporcular için 17-20 yaşında olanların (1998-1999-2000 doğumluların) direk katılabilmesi, 17 yaş (2001 doğumlular) için ise doktor raporu ibraz etmesi şartı getirilmiştir.

Türkiye güreş şampiyonaları her yıl yenilenmekte ve her kategoride düzenlenmektedir. Faaliyet programı her yıl için Türkiye Güreş Federasyonu tarafından yayınlanmaktadır. Her yıl gerçekleştirilen Güreş Federasyonu resmi internet sitesinde yayımlanan güreş şampiyonalarının listesi aşağıdaki tabloda verilmiştir.

Tablo 2.2. Türkiye güreş şampiyonaları

Büyükler	Erkekler Serbest Türkiye Şampiyonası
	Erkekler Grekoromen Türkiye Şampiyonası
	Kadınlar Serbest Türkiye Şampiyonası
U23	Erkekler Serbest Türkiye Şampiyonası
	Erkekler Grekoromen Türkiye Şampiyonası
	Kadınlar Serbest Türkiye Şampiyonası
Gençler	Erkekler Serbest Türkiye Şampiyonası
	Erkekler Grekoromen Türkiye Şampiyonası
	Kadınlar Serbest Türkiye Şampiyonası
Büyük Yıldızlar (U15)	Erkekler Serbest Türkiye Şampiyonası
	Erkekler Grekoromen Türkiye Şampiyonası
	Kadınlar Serbest Türkiye Şampiyonası
Küçük Yıldızlar	Erkekler Serbest Türkiye Şampiyonası
	Erkekler Grekoromen Türkiye Şampiyonası
	Kadınlar Serbest Türkiye Şampiyonası
Minikler	Erkekler Serbest Türkiye Şampiyonası
	Erkekler Grekoromen Türkiye Şampiyonası
	Kadınlar Serbest Türkiye Şampiyonası

Türkiye’de geleneksel karakucak güreşleri de büyükler, U23, gençler ve büyük yıldızlar (U15) kategorilerinde her yıl düzenli olarak organize edilmektedir.

“Türkiye Serbest ve Greko-Romen Güreş Ligleri 2018 Sezonu Müsabaka Talimatı” (Türkiye Güreş Federasyonu, 2018b) doğrultusunda Türkiye şampiyonalarının yanı sıra Serbest ve Greko-Romen stillerde büyükler kategorisinde Süper Lig, 1. Lig, 2. Lig ve 2. Lig terfi müsabakaları olarak düzenlenmektedir. Süper Lig’de 14 takım yarışırken 1. ve 2. Lig’de 12 takım yarışmaktadır. Süper Lig iki grup halinde yapılır. Her grubun son 2 takımı kendi aralarında eşleşirler ve yenilen takımlar ligden düşer. 1. ve 2. Lig’de mücadele eden takımlardan ilk ikisi bir üst lige çıkarken son ikisi bir alt lige düşer. Katılım kiloları Türkiye şampiyonalarında uygulanan kilolar ile aynıdır. Güreş liglerinde yabancı oyuncu kiralaması yoktur.

Yine yıldızlar ve minikler kategorisinde lig maçları yapılmaktadır. Her lig 16 takım arasında oynanan maçlardan oluşmaktadır. Bu liglere katılmak için terfi maçları yapılmaktadır. Katılım kiloları Türkiye şampiyonalarında uygulanan kilolar ile aynıdır.

Lig yarışmalarında pozitif puanlama usulü aşağıdaki gibidir:

- 5:0 VT: tuş ile galibiyet
- 5:0 VA: minderden çekilme
- 5:0 VB: minderde sakatlanma
- 5:0 VF: hükmen galip
- 5:0 EV: UWW kurallarına aykırı hareketten diskalifiye
- 5:0 EX: 3 ihtardan diskalifiye
- 4:0 ST: teknik üstünlükle galibiyet mağlubun puanı yok
- 4:1 SP: teknik üstünlükle galibiyet mağlubun puanı var
- 3:0 PO: sayı galibiyeti mağlubun puanı yok
- 3:1 PP: sayı galibiyeti mağlubun puanı var
- 0:0 E2: iki sporcuda diskalifiye (Işık ve ark. 2017: 60-71).

Lig müsabakalarının sonunda takımlar kazandıkları takım puanına göre sıralanırlar. İki veya daha fazla takımın takım puanında eşitlik söz konusu ise aşağıdaki sıralama uygulanmaktadır (Türkiye Güreş Federasyonu, 2018b):

- Aralarındaki müsabaka (veya müsabakaların) takım puanına bakılır.
- Aralarındaki maçların sonunda ferdi galibiyet sayısı fazla olan (a şıkkı gibi uygulanır).
- Pozitif puanı fazla olan.
- Aralarındaki maçların sonunda 5-0 lık pozitif puanlı galibiyeti fazla olan.
- Aralarındaki maçların sonunda teknik üstünlükle galibiyeti fazla olan.
- Aralarındaki maçların sonunda 3-0'lık rakibine puan vermeden galibiyeti fazla olan.
- Aralarındaki maçların sonunda alınan teknik puan toplamı fazla olan bir üst sırada yer alır.
- h) Yine eşitlik varsa kura ile belirlenir.

2.3.2. Uluslararası şampiyonalar

Uluslararası şampiyonaları, Kıta ve Dünya Şampiyonaları ile Olimpiyat Oyunları olarak üç ana kategoride toplamak mümkündür.

UWW tarafından yayınlanan “Uluslararası Güreş Kuralları” isimli düzenlemeye göre güreş maçları, erkekler için Serbest ve Greko-Romen, kadınlar için ise Serbest stilde olmak üzere hem büyükler hem de gençlik yaz olimpiyatlarında düzenlenmektedir. Büyükler yaz olimpiyatlarına katılan sporcuların 18 yaş ve üzeri olması gerekirken gençlik olimpiyatlarında katılımcılar aşağıdaki yaş gruplarına göre yerleştirilmektedir (UWW, 2018);

- 14–15 yaş
- 16-17 yaş
- 17-18 yaş

Sporcunun yaşı ve gireceği kategori 31 Aralık tarihinde açıklanmaktadır. Gençlik Olimpiyatlarına katılma hakkı Uluslararası Olimpiyat Komitesi tarafından programdaki çeşitli sporlar için Uluslararası Spor Federasyonları (ISF) ile birlikte belirlenmektedir. Katılımcıların kilo kategorilerine ilişkin bilgiler çalışmanın bir önceki bölümlerinde detaylandırılmıştır ve UWW kuralları geçerlidir.

Kıta ve dünya güreş şampiyonaları ise özellikle büyükler, U23, gençler, yıldızlar ve U15 kategorilerinde kadınlar ve erkekler şeklinde düzenlenmektedir. Hem Serbest hem de Greko-Romen stil maçlarının yapıldığı bu turnuvalar Dünya Güreş Birliği tarafından planlanmakta ve organize edilmektedir.

Dünya ve kıta şampiyonluklarının yanı sıra uluslararası turnuvalar ve UWW tarafından sıralama turnuvaları yapılmaktadır.

Tablo 2.3. Çeşitli yaş kategorileri için uluslararası yarışmalar

Yaş	Kategori	Müsabaka Zamanı
Minikler 14-15yaş	Uluslararası yarışmalar	(ikili ve bölgesel)
Yıldızlar 16-17yaş	Uluslararası yarışmalar Kıtalar arası şampiyonluklar Dünya Şampiyonası	(her yıl)
Gençler 18-20yaş	Uluslararası yarışmalar Kıtalararası şampiyonluklar Dünya Şampiyonası	(her yıl)
Büyükler U23 19-23 yaş	Kıtalar arası şampiyonluklar Dünya Şampiyonası	(her yıl)
Büyükler 20 yaşve üstü	Uluslararası yarışmalar Kıtalar arası şampiyonluklar Ulusların Kıta Kupaları Dünya Şampiyonası Dünya Kupası	(her yıl) (Dünya Şampiyonası Olimpiyat yıllarında gerçekleştirilmez)
	Meydan okuma maçları Süper Star maçları	(isteğe bağlı)
	Olimpiyat Oyunları	(4 yılda bir)

2.4. Güreşin Stilleri

Güreşin stillerine ve kurallarına ilişkin bütün veriler UWW 2018 yılı güreş kuralları (UWW, 2018) dikkate alınarak hazırlanmıştır. Modern güreş müsabakaları genel itibari ile Serbest ve Greko-Romen stillerinde yapılmaktadır. Daha önceleri sadece erkek sporcuların katılabildiği sporlara sonrasında kadınlar da eklenmiştir. Kadınların eklenmesi ile güreşlerde üç farklı etkinlik ortaya çıkmıştır.

Serbest stil güreş ile Greko-Romen stil güreş arasındaki en önemli farklılık hücumda ya da savunmada ayak oyunlarının serbest stil güreşe dahil olmasıdır. Greko-Romen güreşte ayağa ya da ayakla müdahale yasaklı davranışlar arasındadır. Şöyle ki; Greko-Romen güreşte rakibi kemer hattının altından kavramak, ona çelme takmak ya da herhangi bir aksiyonu gerçekleştirmek için bacaklarını aktif olarak kullanmak kesinlikle yasaktır. Bunun aksine, serbest stil güreşte (kadın güreşi dahil) rakibin

bacaklarını kavramak, ona çelme takmak ve herhangi bir eylemde bulunmak için bacakları aktif olarak kullanmak mümkündür. Serbest stil güreşin aksine Greko-Romen güreşte atağın geçerli olması için rakiple birlikte yere inerken onunla temas halinde kalmak gerekir. Aksi halde bu pozisyon risk olarak değerlendirilir. Serbest stilde, kafada, vücutta veya boyunda çapraz ayakla makas kilidi yasaklanmıştır. Aynı yasaklar kadın güreşlerinde de geçerlidir.

Güreşe ait genel kurallar her iki stil güreşçiler için geçerli olsa da bazı kurallar farklılık göstermektedir. Serbest stil, Greko-Romen ve kadın güreşleri için kilo kategorileri Tablo 2.1, 2.4, 2.5, 2.6 , ve 2.7’de verilmiştir.

Hakem, Greko-Romen güreşinde 8 puan, erkekler ve kadınlar serbest stilde 10 puan fark olduğunda ve minder amirinden onay alması ile maçın teknik üstünlükle bittiğini ilan eder. Bu durumda, eylemin-bir atak veya bir kontra-atağın- tamamlanmasının beklenmesi gerekmektedir. Yani güreşin nötr pozisyonda olması gerekir. Greko-Romen güreşi için 8 puan, Serbest stil güreş ve kadın güreşi için 10 puan fark olduğunda teknik üstünlüğe ulaşılmaktadır. Bu otomatik olarak kazanmaya neden olmaktadır ve müsabakanın bitişini ima eden düdük çalınmaktadır. Müsabaka süreleri yaş gruplarına göre fark etmektedir. Detaylı bilgi çalışmanın bir sonraki bölümünde verilecektir.

Müsabaka tüm stillerde hem tuş hem de rakiplerden birinin yaralanmasına bağlı olarak diskalifiye edildiğinde veya normal sürenin sonunda sona ermektedir. Müsabakanın teknik üstünlük ile sona ermesinde Greko-Romen güreşinde 8 puan, serbest stil ve kadın güreşinde 10 puan gerekmektedir. Serbest stil ve grekoromen disiplinleri için pasivite uygulanmasına ilişkin prosedürler de birbirinden farklıdır.

2.5. Güreşin Kuralları

2.5.1. Siklete ilişkin kurallar

Güreş müsabakalarında sikletler birçok değişkene göre farklılık göstermektedir. Bu değişkenler yaş, güreş stili ve cinsiyet olarak sıralanabilir.

Tablo 2.4. Büyükler, U23 ve gençler kategorisi için kilolar

Serbest		Greko-Romen
Erkekler	Kadınlar	Erkekler
57 kg	50 kg	55 kg
61 kg	53 kg	60 kg
65 kg	55 kg	63 kg
70 kg	57 kg	67 kg
74 kg	59 kg	72 kg
79 kg	62 kg	77 kg
86 kg	65 kg	82 kg
92 kg	68 kg	87 kg
97 kg	72 kg	97 kg
125 kg	76 kg	130 kg

Tablo 2.5. Büyük yıldızlar (U15) kategorisi için kilolar

Erkekler	Kadınlar
41-45 kg	36-40 kg
48 kg	43 kg
51 kg	46 kg
55 kg	49 kg
60 kg	53 kg
65 kg	57 kg
71 kg	61 kg
80 kg	65 kg
92 kg	69 kg
92-110 kg	69-73 kg

Büyük yıldızlar 2018 Türkiye Şampiyonası'na katılan sporcular için 16-17 yaşında olanların (2001-2002 doğumlular) direk katılabilmesi, 15 yaşında olanlar (2003 doğumlular) için ise doktor raporu ibraz etmesi şartı getirilmiştir.

Tablo 2.6. Küçük yıldızlar kategorisi için kilolar

Erkekler	Kadınlar
34-38 kg	29-33 kg
41 kg	36 kg
44 kg	39 kg
48 kg	42 kg
52 kg	46 kg
57 kg	50 kg
62 kg	54 kg
68 kg	58 kg
75 kg	62 kg
75-85 kg	62-66 kg

Küçük yıldızlar 2018 Türkiye Şampiyonası'na katılan sporcular için 13-14-15 yaşında olanların (2003-2004-2005 doğumlular) direk katılabilmesi şartı getirilmiştir.

Tablo 2.7. Minikler kategorisi için kilolar

Erkekler	Kadınlar
26-30 kg	29-33 kg
34 kg	36 kg
38 kg	39 kg
41 kg	42 kg
44 kg	46 kg
48 kg	50 kg
52 kg	54 kg
57 kg	58 kg
62 kg	62 kg
62-68 kg	62-66 kg

Minikler 2018 Türkiye Şampiyonası'na katılan sporcular için 11-12-13 yaşında olanların (2005-2006-2007 doğumlular) direk katılabilmesi şartı getirilmiştir.

2.5.2. Müsabaka sürelerine ilişkin kurallar

Minikler, yıldızlar ve veteranlar için müsabaka süresi, 30 saniyelik bir mola ile 2 dakikalık 2 periyot halindedir. Buna karşılık gençler, U23 ve büyükler için müsabaka süresi 30 saniyelik bir mola ile 3 dakikalık 2 periyot halindedir.

Tüm müsabakalar için, skorbordda görüntülenen zamanlama 6 dakikadan geriye (minikler, yıldızlar ve veteranlar için 4 dakikadan geriye) doğru devam etmektedir. Kazanan, normal sürenin sonunda her iki periyotta alınan puanların eklenmesiyle ilan edilir. Greko-Romen güreşi için 8 puan, serbest stil güreşi ve kadın güreşi için 10 puan fark olduğunda teknik üstünlüğe ulaşılır. Bu otomatik olarak kazanmayı getirir ve müsabaka tamamlanmış olur.

Serbest stil erkek ve kadın güreşi için bir periyot süresi 3 dakikadır. Eğer ilk periyotta 2 dakika içinde iki güreşçi de puan alamadıysa, hakemin pasif güreşçiyi zorunlu olarak uyarması ve pasif güreşçiye 30 saniye aktivite süresi uygulaması gerekmektedir.

2.5.3. Müsabaka tartı saati

Sporcu listesi, tartı saatinden önce yapılan teknik toplantıda veya yarışmanın başladığı günden en az 12 saat önce organizatöre takım lideri tarafından eksiksizce teslim edilmesi gerekmektedir. Bu süreden sonra hiçbir değişiklik kabul edilmemektedir.

Sağlık kontrolü ve tartı, ilgili ağırlık kategorisinin sabahı yapılmaktadır. Bu işlemler toplam 30 dakika sürmektedir. İki günlük bir müsabaka ise, finaller ve repesaj maçları için organize edilen ikinci günün sabahı tartı işlemi devam eden güreşçiler (finalist ve repesaj müsabakası yapacaklar) için tekrarlanır. Bu ikinci tartım için tolerans ağırlığı 2 kg'dır. Bu süreçte tartım işlemi 15 dakika sürmektedir. İlk sabah tıbbi müdahaleden geçmeyen güreşçiler tartıma alınmamaktadırlar. Güreşçiler tıbbi müdahaleye ve tartıma lisansları ile birlikte gelmeleri gerekmektedir. Bir günde düzenlenen UWW sıralama turnuvaları sırasında, organizatör tarafından 2 kg tolerans edilebilir. Ancak organize heyeti tarafından müsaade edilmesi gerekiyor ve verilen bu müsaadenin yapılan müsabakaya özel olarak çıkarılan yönetmelikte yayımlanması gerekmektedir.

Tartım için izin verilen tek üniforma mayodur. Güreşçiler herhangi bir bulaşıcı hastalık tehlikesi olup olmadığı doktorlar tarafından incelendikten sonra tartılabilirler. Mayo için herhangi bir tolerans gösterilmemektedir. Yarışmacıların mükemmel fiziksel durumda olması ve tırnaklarının çok kısa kesilmiş olması gerekmektedir.

Tartım süresinin tamamı boyunca güreşçiler, sırayla istedikleri kadar tartıya çıkma hakkına sahiptirler. Tartımdan sorumlu hakemler, tüm güreşçilerin yarışmaya girdikleri kategoriye karşılık gelen ağırlıkta olduklarını onaylamaları gerekmektedir. Hakemler ayrıca yarışmacıların diğer tüm şartları yerine getirip getirmediğini kontrol etmekte ve minderin üzerine uygun olmayan kıyafetlerle çıkmamaları hususunda uyarılmaktadırlar. Hakemlerin, giyimi uygun olmayan güreşçileri müsabaka tartısında tartmamaları gerekmektedir. Tartımdan sorumlu hakemler, kura sonuçlarına göre sadece listede olan sporcuları kontrol etmelerine izinlidirler.

Tartı ile ilgili diğer önemli husus kuralar sonrası tartıya gelmeyen ya da tartıda belirtilen ağırlıkta olmayan güreşçiler doğrudan yenilmiş sayılmaktadırlar. Bu sebepten dolayı bir eşleştirme yapılmamaktadır.

2.5.4. Kura çekimleri ve seri başı olma

Seri başı uygulamasına ilişkin bütün veriler UWW 2018 yılı müsabaka kuralları (UWW, 2018) dikkate alınarak hazırlanmıştır. Katılımcılar, her bir tur için en geç ilgili ağırlık kategorisinin yarışma gününden bir gün önce yapılan kura çekilişiyle belirlenen sıraya göre eşleştirilmektedir. Kura çekimi medyaya açık olarak yapılmaktadır. UWW yarışma yönetim sistemi, UWW takviminde girilen tüm uluslararası yarışmaların kura çekilişi için UWW yarışma yönetim sistemi kullanılarak yapılmaktadır.

UWW yarışma yönetim sistemi kullanılmıyorsa, numaralandırılmış belirteçlerin bir kaba, bir torbaya veya benzeri bir nesneye konulması, farklı bir sistem kullanılıyorsa da açık olması gerekir.

Takım lideri (veya yerine geçen kişi), yarışmacısının kiminle karşılaşacağını belirlemek için kura çekmektedir. Takım lideri (veya yerine geçen kişi) istisnai sebeplerden dolayı çekilişe katılamazsa organizatöre bilgi vermesi gerekmektedir. Organizatör, UWW ekibine sonuçları bildirmekle yükümlü olacak ve güreşçi sayısı teknik delege veya kuradan sorumlu kişi tarafından belirlenecektir.

Tartımdan ve kura çekiminden sorumlu kişi yukarıda belirtilen düzenleme prosedürlerinde bir hata gözlemlendiğinde, söz konusu kategori için kura çekilişi iptal edilmektedir. Bu kategori için kura çekimi, teknik delegenin onayıyla tekrarlanmaktadır. Teknik delege veya kura sorumlusunun, herhangi bir itiraz durumunda kura/tartma listesini imzalayıp tarihlendirme yükümlülüğü bulunmaktadır.

Seri başı olarak sınıflandırılmış güreşçiler aşağıdaki gibi pozisyonlandırılmaktadırlar:

- Numara 1: Eşleşmenin ilk konumunda (üst kısmın üstü) eşleştirilmektedir,
- Numara 2: Eşleşmenin son pozisyonunda eşleştirilmektedir (alt kısmın altı)
- Numara 3: Eşleşmenin alt kısmının en üstünde eşleştirilmektedir,
- Numara 4: Eşleşmenin üst kısmının en altında eşleştirilmektedir.

Bir kalifikasyon turu varsa, seri başı olarak sınıflandırılmış sporcular sonuncularla eşleşmektedirler. Eğer seri başı sporcular kalifikasyon turunda karşılaşmaya mecbur kalırsa, ilk olarak 4 numara eşleşmektedir. Daha sonra seri başı numara 3 ve sonunda seri başı numara 2 eşleşmektedir. Üstteki sınıfın numara 1'ini de eşleştirmek gerekirse, sadece mükemmel sayıda (8-16-32) sporcu ile olabilmektedir.

Örneğin; kayıtlı sporcu sayısı 17 ile 28 arasındaysa, seri başı sporcuları bir eleme turuna katılmamaktadır. Eleme turunun müsabakaları, en iyi 4 sporcudan kaçınarak, eşleşmenin altından üstüne kadar eşleştirilmektedir. 29 sporcu kayıt yaptırmışsa, en iyi 4 numaralı sporcu eleme turuna katılmaktadır. 30 sporcu kayıt yaptırmışsa, en iyi 4 ve 3 numaralı sporcular eleme turuna katılmaktadır. Eğer 31 sporcu kayıtlıysa, 4, 3 ve 2 numaralı en iyi sporcular eleme turuna katılmaktadır. 32 sporcu kayıtlıysa, mükemmel sayıya sahip olduğundan yarışma tüm sporcular için 1/16 ile başlamaktadır. Bu sistem ayrıca 9 ila 16 sporcunun katıldığı turnuvalarda da kullanılmaktadır. Benzer şekilde, en iyi 4 sporcu, katılımcı sayısının 32'den büyük olması durumunda da eleme turundan muaf tutulmaktadır. Bir veya daha fazla sayıda üst seviye sporcu katılmazsa (değiştirilmiş veya kaydedilmemiş), bir sonraki iyi sporcular yerlerini almaktadırlar. Başka bir sporcu seri başı sporcuların yerini alamamaktadır.

Seri başı sporculardan 1 numaralı sporcunun çekilmesi durumunda 2 numaralı sporcu onun yerine geçmektedir. Aynı şekilde 3 numaralı güreşçi 2 numaranın, 4 numaralı güreşçi de 3 numaranın yerine geçmektedir. Özetlemek gerekirse, üst sıradaki bir sporcu kayıtlı değilse, bir sonraki sporcu yukarı doğru kaydırılmaktadır.

6-7 sporcunun katıldığı şampiyonalarda iki havuzlu, 6'dan az sporcu varsa tek havuzlu Nordik sistemi ile eşleştirmeler gerçekleştirilir. Nordik sistemde yapılan turnuvalarda üst sırada sporcu bulunmadığından (8 atletten az) güreşçiler çektiği kura

sırasına göre eşleştirilmektedir. Doğru puanlama prosedürünü ve zaman çizelgesini belirten bir belge hazırlanmakta ve bu belge yarışmanın nasıl yapılacağına ilişkin tüm ilgili bilgileri barındırmaktadır. Her turun eşleştirilmesi ve sonuçları, yarışmacılar tarafından her zaman bakmaları mümkün olan bir kâğıda ya da ekrana kaydedilmektedir. Söz konusu ağırlık kategorisinin ikinci gününün sabahı, repesaj ve finaller için seçilen sporcular tekrar tartılmaktadır (2 kg tolerans). Her iki finalist de kilo sınırında değilse, yarı finalde kendilerine karşı kaybeden güreşçiler yerlerini almaktadır. Repesaj aynı şekilde kalmaktadır (sadece bir tur daha az olur). Eğer finalistlerden biri kilo vermediyse, yarı finalde kendisine karşı kaybeden güreşçi ile değiştirilmektedir. Bu güreşçi altın madalya için yarışmaktadır. Repesaj aynı şekilde kalmaktadır (eşleşmenin bir bölümünde sadece bir tur daha az olur). İkinci gün tartılmaya katılmayan veya müsabaka sikletine vücut ağırlığını ayarlayamayan güreşçiler, ilk gün kazandıkları puanlara göre sıralanmaktadır.

2.5.5. Seri başı olmanın önemi ve kriterleri

Müsabakalar, ideal sayıda güreşçi, yani 4, 8, 16, 32, 64, vb. ile doğrudan eleme sistemi ile gerçekleştirilir. Bir kategoride ideal sayıda güreşçi yoksa eleme karşılaşmaları yapılmaktadır.

Eşleştirme, rastgele çekilen kura sırasına göre yapılır. Her iki finaliste karşı maç kaybeden güreşçiler kendi aralarında geri dönüş maçları (repesaj) yaparlar. Birbirinden farklı iki repesaj grubu vardır: birinci finaliste karşı kaybeden birinci grup güreşçiler ve ikinci finaliste karşı kaybeden ikinci grup güreşçiler. Repesaj maçlarında, ilk turda kaybeden güreşçilerden yarı finalde kaybedenlere kadar iki finalistten birine karşı ideal sayıyı elde etmek için doğrudan eleme ile eşleşmeler de dâhil olmak üzere başlar. Bu iki repesaj grubunun kazananları bronz madalya alırlar.

Her ağırlık kategorisinde müsabakalar, katılımcı sayısına bağlı olarak bir veya iki gün sürer. Eğer iki günlük bir müsabaka kategorisinde ise ön elemeler ve eleme turları ilk gün düzenlenir. Repesaj ve final maçları ikinci gün yapılır. Kurallar, ilgili kategorideki maçların başlangıcından bir gün önce yapılır. Bir günlük bir etkinlik söz konusu ise, eşleştirme için kurallar yarışma sabahı tartı sırasında yapılabilir.

Ağırlık kategorisinde 6'dan az güreşçi varsa, Nordik sistemde tur yapılır (bütün güreşçiler birbiri ile karşılaşır). Bu durumda, son tur ikinci gün düzenlenir. Ağırlık kategorisinde 6 veya 7 sporcu varsa, iki havuz sistemi kullanılmaktadır.

UWW sıralama turnuvaları için, tüm ulusal federasyonlar ağırlık kategorisi başına maksimum üç güreşçi sokabilmektedir.

Müsabakalara katılan güreşçilere aşağıdaki tablolarda belirtilen müsabaka sonuçlarına göre puan verilmektedir:

Tablo 2.8. Dünya şampiyonası ve olimpiyat oyunlarına göre puan tablosu

1. Sırada	25 Puan
2. Sırada	20 Puan
3. Sırada	15 Puan
3. Sırada*	15 Puan
5. Sırada	10 Puan
5. Sırada**	10 Puan
7. Sırada	8 Puan
8. Sırada	6 Puan
9. Sırada	4 Puan
10. Sırada	2 Puan

* Eğer bir ağırlık kategorisinde sadece bir bronz madalya varsa 4. sırada yer alan sporcu 12 puan alır.

** Eğer bir ağırlık kategorisinde 5. sırada bir sporcu varsa 6. sırada yer alan sporcu 9 puan alır.

Tablo 2.9. Kıta şampiyonalarına göre puan tablosu

1. Sırada	12 Puan
2. Sırada	10 Puan
3. Sırada	8 Puan
3. Sırada*	8 Puan
5. Sırada	6 Puan
5. Sırada**	6 Puan
7. Sırada	4 Puan
8. Sırada	2 Puan

* Eğer bir ağırlık kategorisinde sadece bir bronz madalya varsa dördüncü sırada yer alan sporcu 7 puan alır.

** Eğer bir ağırlık kategorisinde 5. sırada bir sporcu varsa 6. sırada yer alan sporcu 5 puan alır.

Tablo 2.10. UWW Sıralama turnuvalarına göre puan tablosu

1. Sırada	8 Puan
2. Sırada	8 Puan
3. Sırada	6 Puan
3. Sırada*	6 Puan
5. Sırada	4 Puan
5. Sırada**	2 Puan

* Eğer bir ağırlık kategorisinde sadece bir bronz madalya varsa dördüncü sırada yer alan sporcu 3 puan alır.

** Eğer bir ağırlık kategorisinde 5. sırada bir sporcu varsa 6. sırada yer alan sporcu 1 puan alır.

Ayrıca her organizasyon için katılımcı sayısı puan hesaplamasına dahil edilmektedir. Örneğin, 70 kg'da, dünya şampiyonasında 40 katılımcımız varsa, dünya şampiyonu $25 + 40$ puan = 65 puan almaktadır. Bu şekilde, çok sayıda katılımcıyla yapılan yarışmalarda derece yapanlar, daha az katılımcıyla derece yapanlara göre daha fazla puan almaktadırlar.

Bir ülkenin ağırlık kategorisi başına birden fazla sporcunun kayıt altına alınmasının hala mümkün olduğu müsabakalarda (UWW Eleme Sıralaması Müsabakaları), ağırlık kategorisi başına katılımcı sayısını hesaplamak için ülke sayısı dikkate alınmaktadır. Ağırlık kategorisinde sadece bir katılımcı varsa, ek puan verilmemektedir.

Ayrıca, sporcuya verilen puanlar katıldığı her kategoride geçerlidir. Şöyle ki, eğer sporcu Kıta Şampiyonası, UWW Sıralama Turnuvası, Olimpiyat Oyunları ve Dünya Şampiyonası arasındaki ağırlık kategorisini değiştirirse, sporcunun puanları yarıştığı kategoride değerlendirilmektedir.

Her ağırlık kategorisinin ilk üç sırayı alan sporcuları hariç, puanlar hesaplanırken her yıl 0'dan başlanmaktadır. Her yılın başında sıralamaları teşvik edebilmek, aynı zamanda ilk üçe girenlere bir avantaj sağlamak için, her yılın başında (1 Ocak) bir önceki yılı ilk bitiren sporcu, yeni yıla 10 puanla başlamaktadır. İkinci bitiren sporcu ertesi yıl için 6 puan alırken, üçüncü bitiren sporcu ertesi yıl için 3 puan almaktadır.

Uygulanan bu sıralama sistemi, olimpiyat oyunları ve dünya şampiyonası için her ağırlık kategorisinde 4 seri başı sporcunun katılmasına imkan tanımaktadır. Sıralama aylık olarak derlenmektedir. Yukarıda bahsi geçen etkinliklerin puanları, dünya şampiyonası veya olimpiyat oyunlarından önceki son seçilmiş sıralama turnuvalarından sonra eklenmektedir. Yıl sonunda kesin bir sıralama oluşturularak her ağırlık kategorisinde en iyi sporcular ödüllendirilmektedir.

İki veya daha fazla sporcu arasındaki sıralamada bir beraberlik olması durumunda, aşağıdaki kriterler izlenmektedir;

- Sıralama etkinliklerine en fazla katılım.
- Sıralama etkinliklerinde en fazla Altın Madalya.
- Sıralama etkinliklerinde en fazla Gümüş Madalya.
- Sıralama etkinliklerinde en fazla Bronz Madalya.
- Sıralama etkinliklerinde en fazla sınıflandırma puanı.
- Sıralama etkinliklerinde üstünlüğün kazanıldığı en çok maç.
- Sıralama etkinliklerinde alınan en teknik puanlar.

Seri başı sporcular dünya şampiyonası veya olimpiyat oyunlarına katılmıyorsa, sıralamadaki sporcuları yükseltmek zorunda kalınırsa aynı kriterler uygulanmaktadır. Spor etkinliklerine katılımlar ulusal federasyonların organizesinde yapılmaktadır. Müsabakaları organize eden ulusal federasyonlar aşağıdaki yükümlülüklerle uymak zorundadırlar:

- Yayımlanan UWW kurallarına ve düzenlemelerine uymak.
- Adalet ilkelerine saygı duymak ve UWW tüzüğünde belirlendiği gibi rekabet etmek.
- Üç (3), iki (2) veya bir (1) stilin kombinasyonu ile rekabeti artırmak.
- Her stil için on (10) ağırlık kategorisinin tümü ile rekabeti yönetmeliğe uygun olarak yapmak.
- UWW bürosu üyeleri, UWW genel merkezi veya herhangi bir yetkili kuruluş tarafından alınan yarışma ile ilgili tüm kararlara uymak ve uygun şekilde iletişim kurmak.

- Müsabakalar boyunca UWW medikal ve dopinge mücadele düzenlemelerine uymak.
- Yarışmadaki tüm maçları, teknik şartlarda belirtilen UWW'nin kriterlerini yerine getiren bir arenada ortaya koymak.

Yarışmalara ev sahipliği yapacak organizatör (ulusal federasyon), müsabakaların sorunsuz çalışması için gereken düzenlemeleri ve bilgileri içeren bir dosyayı UWW'ye göndermesi gerekmektedir. Bu dosyanın, yarışma için belirlenen tarihten en az 12 ay önce UWW'ye ulaşması ve aşağıdaki belgeleri içermesi gerekir:

- Organizasyonu yapan federasyondan davetiye mektubu gönderme.
- Katılım koşullarını ve teknik konuları belirleyen genel düzenlemeler (stilller, ağırlık kategorileri, ödüller, vb.).
- Ekiplerin alımı, nakliyesi, konaklama yerleri vb. özel bilgiler.
- Akreditasyon takvimi, tıbbi kontrol, tartı, eleme turları ve her kategori için finaller de dahil olmak üzere müsabaka programı.
- Vize ve giriş formları.

Organizatör (ulusal federasyon), çalışanlarının, gönüllülerinin, görevlilerinin, üyelerinin, destekçilerinin ve kendileri adına bir yarışmada bir işlev yürüten herkesin davranışlarından sorumludur. Yarışma öncesi, sırası ve sonrasında düzen ve güvenlikten sorumludur. Gerçekleşmesi muhtemel her türlü olayı hesaba katmakla yükümlüdür.

Prensip olarak, bir organizatör müsabakaları bir ve aynı mekânda gerçekleştirmelidir. Müsabaka yerleri uluslararası direkt uçuş noktalarına uygun ya da transfer edilebilecek mesafede ise onaylanmaktadır.

Müsabaka programı UWW ile işbirliği halinde yapılmaktadır. Dolayısıyla organizatör (ulusal federasyon), ilgili müsabakaları UWW'nin (veya UWW adına çalışan üçüncü bir tarafın) talimatlarına uygun olarak yürütmelidir. İlgili kurum veya kuruluşlar başka türlü karar vermedikçe, organizatör bu konudaki tüm yükümlülüklerinden yalnızca sorumlu olarak kabul edilmektedir. Buna ek olarak,

organizatör, rekabetin düzenlenmesi ile ilgili riskler için sigorta kapsamını sonuçlandırmakta ve yürütmektedir. Kişilere, nesnelere ve mallara gelebilecek zararlar garanti kapsamına alınmaktadır.

Organizatör, yarışmanın yapıldığı mekânın sahibi değilse, o zaman tam kapsamlı sigorta poliçeleri sağlamaktan sorumludur. İlgili stadyum sahibi ve/veya kiracı tarafından gerçekleştirilen üçüncü şahıs yükümlülüğü ve mülk sigortası da buna dâhildir. Her durumda, organizatör UWW'nin tüm sigorta poliçelerine dâhil edilmesini sağlamalı ve UWW'yi ilgili eşleşmelerin düzenlenmesi ve düzenlenmesi ile ilgili tahakkuk eden borç taleplerinin her birinden muaf tutmaktadır. Herhangi bir zamanda UWW, ilgili tüm taraflardan, yazılı ve ücretsiz olarak, UWW'nin resmi dillerinden birinde ilgili politikaların onaylanmasını veya kopyalanmasını talep edebilmektedir.

BÖLÜM 3. MATERYAL VE YÖNTEM

3.1. Veri Seti

Bu çalışmada kullanılan veri seti 2018 yılı Dünya Güreş Şampiyonası sonuç kitabından elde edilmiştir. Mevcut çalışmaya 3 farklı stilde (Greko-Romen erkekler ve serbest kadınlar ve erkekler) ve her stil için 10 farklı siklette toplam 785 (erkekler Greko-Romen için 296, erkekler serbest için 265 ve kadınlar serbest için 224) sporcu katılmıştır. 2018 yılı Dünya Şampiyonası'na her stilin her sikleti için 4 sporcu olmak üzere toplam 120 (erkekler Greko-Romen için 40, erkekler serbest için 40 ve kadınlar serbest için 40) sporcu Dünya Güreş Birliği tarafından seri başı olarak atanmıştır. Ancak, Greko-Romen için 10, serbest erkekler ve kadınlar için 9'ar sporcu Dünya Güreş Birliği tarafından seri başı olarak atanmış olmalarına rağmen, bu şampiyonaya katılmamışlardır. Bu nedenle Greko-Romen güreş için 30 sporcu, serbest erkekler ve kadınlar için 31'er sporcu seri başı olarak Dünya Güreş Birliği tarafından sikletlerinde otomatik olarak, diğer sporcular ise kura çekimi sonunda sıralanmıştır. Bu yeni kuralla birlikte seri başı olan 4 sporcuyu finallere kadar birbirleriyle karşılaşmamaktadır.

3.2. Bayes Teoremi

Bir olayın $P(A)$ olasılığı başka bir B olayından etkilenirse, şartlı olasılık $P(A|B)$ olarak adlandırılır. $P(A|B)$, B olayının olasılığı bilindiğinde A olayının olasılığını gösterir. Bayes teoremi koşullu olasılık tanımından türetilmiştir. Tek bir olay için Bayes formülü aşağıdaki gibidir (Denklem 3.1).

$$P(A|B) = \frac{P(B|A)P(A)}{P(B)} = \frac{P(B|A)P(A)}{P(B|A)P(A)+P(B|A^c)P(A^c)} \quad 3.1$$

Ayrıca Bayes teoremi N tane olay için genelleştirebilir ve bunun için ise formül aşağıdaki (Denklem 3.2) gibidir (Akdeniz, 2012; Güner, 2014).

$$P(A_i|B) = \frac{P(B|A_i)P(A_i)}{P(B)} = \frac{P(B|A_i)P(A_i)}{\sum_{i=1}^N P(B|A_i)P(A_i)} \quad 3.2$$

Bu çalışmada ilk adım olarak, Bayes teoremini kullanarak seri başı sporcular için madalya ($P(M|SB)$) kazanma olasılığı hesaplandı. Bu hesaplamada kullanılan değişkenlerin açıklamaları ve örnek bir hesaplama aşağıda verilmiştir.

1. $P(M)$: Başlangıçta seri başı olan ya da olmayan bir sporcunun bir madalya kazanma olasılığı M/N 'ye eşittir. Burada M : söz konusu madalya sayısı; N : yarışmacıların sayısıdır.
2. $P(M^c)$: Seri başı olan yada olmayan bir sporcunun madalya kazanamama olasılığı $1-P(M)$ 'dir.
3. $P(SB|M)$: Seri başı olan bir sporcunun bir madalya kazanma olasılığı W/M 'ye eşittir. Burada W : madalya kazanan seri başı sporcular; M : söz konusu madalya sayısıdır.
4. $P(SB|M^c)$: Seri başı olan bir sporcunun bir madalya kazanamama olasılığı $L/(N-M)$ 'ye eşittir. Burada L : Madalya kazanamayan seri başı sporcular; N : yarışmacıların sayısı ve M : söz konusu madalya sayısıdır.

Böylece seri başı sporcuların madalya kazanma olasılıkları aşağıdaki formül yardımıyla (Denklem 3.3) hesaplanmıştır (Guilheiro ve Franchini, 2017).

$$P(M|SB) = \frac{P(M)*P(SB|M)}{P(M)*P(SB|M)+P(M^c)*P(SB|M^c)} \quad 3.3$$

Örneğin; Tablo 1'deki sonuçlara göre erkekler Greko-Romen 55 kg için:

$$\frac{0.19*0.25}{0.19*0.25+0.81*0.12} \cong 0.33$$

Ayrıca seri başı olan sporcuların dünya şampiyonu olma olasılıklarının hesaplanması aşağıdaki açıklamalar ve formül yardımıyla gerçekleştirilmiştir (Guilheiro ve Franchini, 2017).

- $P(G)$: Başlangıçta seri başı olan bir sporcunun dünya şampiyonu olma olasılığı G/SB 'ye eşittir. Burada G : Dünya şampiyonlarının sayısı; SB : Seri başı sporcuların sayısıdır.
- $P(G^c)$: Başlangıçta seri başı olan bir sporcunun dünya şampiyonu olmama olasılığı $1-P(G)$ 'ye eşittir.
- $P(SB|G)$: Seri başı olan sporcuların dünya şampiyonu olma olasılığı $SBA / (SBA + DA)$ 'ya eşittir. Burada SBA : Dünya şampiyonasında seri başı olup altın madalya alan sporcu sayısı; DA : Dünya şampiyonasında seri başı olmayıp altın madalya alan sporcu sayısıdır.
- $P(SB|G^c)$: Seri başı olan sporcunun dünya şampiyonu olamama olasılığı $SBAA / (SBAA + DAA)$ 'ya eşittir. Burada $SBAA$: Dünya şampiyonasında seri başı olup altın madalya alamayan sporcu sayısı; DAA : Dünya şampiyonasında seri başı olmayıp altın madalya alamayan sporcu sayısıdır.

Seri başı olan bir sporcunun Dünya Şampiyonu olma olasılığı aşağıdaki formül ile hesaplanmaktadır (Denklem 3.4).

$$P(W|SB) = \frac{P(G)*P(SB|G)}{P(G)*P(SB|G)+P(G^c)*P(SB|G^c)} \quad 3.4$$

Örneğin; Tablo 4'deki sonuçlara göre erkekler Greko-Romen 55 kg için:

$$\frac{0.33*0.1}{0.33*0.1+0.67*0.1} \cong 0.33$$

3.3. Etik Yaklaşım

Bu araştırmada, 2018 yılı Büyükler Dünya Güreş Şampiyonası verilerinin kullanılması için UWW'ye araştırmanın amacını ve önemini anlatan dilekçe tarafımızca gönderilmiş ve 15 Şubat 2019 tarihinde Dünya Güreş Birliği tarafından bu verilerin kullanımına ilişkin izin alınmıştır.



BÖLÜM 4. ARAŞTIRMA BULGULARI

Tablo 4.1. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için seri başı olan ve olmayan erkek Greko-Romen güreşçilerin madalya alma olasılıkları ve temel değişkenler

Erkekler Grekoromen	M	N	W	L	P(M)	P(M ^c)	P(SB M)	P(SB M ^c)	P(M SB)
55 kg	4	21	1	2	0,19	0,81	0,25	0,12	0,33
60 kg	4	31	2	1	0,13	0,87	0,5	0,04	0,67
63 kg	4	27	0	3	0,15	0,85	0	0,13	0,00
67 kg	4	33	0	2	0,12	0,88	0	0,07	0,00
72 kg	4	29	2	1	0,14	0,86	0,5	0,04	0,67
77 kg	4	37	0	2	0,11	0,89	0	0,06	0,00
82 kg	4	26	2	2	0,15	0,85	0,5	0,09	0,50
87 kg	4	34	1	2	0,12	0,88	0,25	0,07	0,33
97 kg	4	34	0	3	0,12	0,88	0	0,10	0,00
130 kg	4	24	1	3	0,17	0,83	0,25	0,15	0,25

M: Madalyaların sayısı; N: Yarışmacı sayısı; W: Seri başı olup madalya kazananlar; L: Seri başı olup madalya kazanamayanlar

Tablo 4.1 incelendiğinde, erkekler Greko-Romen stilde 10 farklı ağırlık kategorisi olduğu ve her ağırlık kategorisinde 4 adet madalya (1 altın, 1 gümüş ve 2 bronz) dağıtıldığı tespit edilmiştir. Buna ek olarak, erkekler Greko-Romen stil dünya şampiyonasına farklı ağırlık kategorileri için 21-37 arası sporcu katıldığı tespit edilmiştir. Seri başı olan sporcuların, bir madalya kazanma olasılıkları incelendiğinde, 63, 67, 77 ve 97 kg seri başı sporcular için bir madalya kazanma olasılıklarının %0, 130 kg için %25, 55 ve 87 kg için %33, 82 kg için %50 ve 60 ve 72 kg için %67 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.2. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için seri başı olan ve olmayan erkek serbest güreşçilerin madalya alma olasılıkları ve temel değişkenler

Erkek Serbest	M	N	W	L	P(M)	P(M ^c)	P(SB M)	P(SB M ^c)	P(M SB)
57 kg	4	27	1	3	0,15	0,85	0,25	0,13	0,25
61 kg	4	22	2	2	0,18	0,82	0,5	0,11	0,50
65 kg	4	31	1	2	0,13	0,87	0,25	0,07	0,33
70 kg	4	28	1	1	0,14	0,86	0,25	0,04	0,50
74 kg	4	32	1	2	0,13	0,88	0,25	0,07	0,33
79 kg	4	26	3	1	0,15	0,85	0,75	0,05	0,75
86 kg	4	31	2	1	0,13	0,87	0,5	0,04	0,67
92 kg	4	21	0	2	0,19	0,81	0	0,12	0,00
97 kg	4	25	1	2	0,16	0,84	0,25	0,10	0,33
125 kg	4	22	2	1	0,18	0,82	0,5	0,06	0,67

M: Madalyaların sayısı; N: Yarışmacı sayısı; W: Seri başı olup bir madalya kazananlar; L: Seri başı olup bir madalya kazanamayanlar

Tablo 4.2 incelendiğinde, erkekler serbest stilde 10 farklı ağırlık kategorisi olduğu ve her ağırlık kategorisinde 4 adet madalya (1 altın, 1 gümüş ve 2 bronz) dağıtıldığı tespit edilmiştir. Buna ek olarak, erkekler serbest stil dünya şampiyonasına farklı ağırlık kategorileri için 21-32 arası sporcu katıldığı tespit edilmiştir. Seri başı olan sporcuların, bir madalya kazanma olasılıkları incelendiğinde, 92 kg seri başı sporcular için bir madalya kazanma olasılıklarının %0, 57 kg için %25, 65, 74 ve 97 kg için %33, 61 ve 70 kg için %50, 86 ve 125 kg için %67 ve 79 kg için %75 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.3. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için seri başı olan ve olmayan kadın serbest güreşçilerin madalya alma olasılıkları ve temel değişkenler

Kadınlar Serbest	M	N	W	L	P(M)	P(M ^c)	P(SB M)	P(SB M ^c)	P(M SB)
50 kg	4	23	1	2	0,17	0,83	0,25	0,11	0,33
53 kg	4	23	1	2	0,17	0,83	0,25	0,11	0,33
55 kg	4	21	0	4	0,19	0,81	0	0,24	0,00
57 kg	4	25	2	1	0,16	0,84	0,5	0,05	0,67
59 kg	4	21	2	1	0,19	0,81	0,5	0,06	0,67
62 kg	4	25	1	1	0,16	0,84	0,25	0,05	0,50
65 kg	4	22	1	3	0,18	0,82	0,25	0,17	0,25
68 kg	4	25	2	0	0,16	0,84	0,5	0,00	1,00
72 kg	4	17	0	3	0,24	0,76	0	0,23	0,00
76 kg	4	22	3	1	0,18	0,82	0,75	0,06	0,75

M: Madalyaların sayısı; N: Yarışmacı sayısı; W: Seri başı olup bir madalya kazananlar; L: Seri başı olup bir madalya kazanamayanlar

Tablo 4.3 incelendiğinde, kadınlar Serbest stilde 10 farklı ağırlık kategorisi olduğu ve her ağırlık kategorisinde 4 adet madalya (1 altın, 1 gümüş ve 2 bronz) dağıtıldığı tespit edilmiştir. Buna ek olarak, kadınlar serbest stil dünya şampiyonasına farklı ağırlık kategorileri için 17-25 arası sporcu katıldığı tespit edilmiştir. Seri başı olan sporcuların, bir madalya kazanma olasılıkları incelendiğinde, 55 ve 72 kg seri başı sporcular için bir madalya kazanma olasılıklarının %0, 65 kg için %25, 50 ve 53 kg için %33, 62 kg için %50, 57 ve 59 kg için %67, 76 kg için %75 ve 68 kg için %100 olduğu tespit edilmiştir.

Tablo 4.4. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası için Seri başı sporcuların dünya şampiyonu olma ve madalya kazanma olasılıkları ve temel değişkenler

Değişkenler	Erkekler Greko-Romen	Erkekler Serbest	Kadınlar Serbest
G	10	10	10
SB	30	31	31
Seri başı olanlardan Altın Madalya kazananlar (SBA)	1	4	4
Seri başı olmayanlardan Altın Madalya kazananlar (DA)	9	6	6
Seri başı olanlardan Altın Madalya kazanamayanlar (SBAA)	29	27	27
Seri başı olmayanlardan Altın Madalya kazanamayanlar (DAA)	257	228	187
P(G)	0,33	0,32	0,32
P(G ^c)	0,67	0,68	0,68
P(SB G)	0,10	0,40	0,40
P(SB G ^c)	0,10	0,11	0,13
P(G SB)	0,33	0,64	0,60

SB=Seri başı sporcu sayısı; G: Dünya şampiyonu (altın madalya kazanan); G^c=Dünya şampiyonu olamama (altın madalya kazanamama)

Tablo 4.4’de de görüldüğü üzere dünya şampiyonasında seri başı olan sporcuların dünya şampiyonu olma olasılıkları incelendiğinde, erkekler Greko-Romen için %33, erkekler serbest için %64 ve kadınlar serbest için %60 olduğu tespit edilmiştir.

BÖLÜM 5. TARTIŞMA, SONUÇ VE ÖNERİLER

5.1. TARTIŞMA VE SONUÇ

Birçok spor branşında (örn; tenis, futbol ve judo) sporculara seri başı olma imkanı sunulmaktadır (Arabzad, Ghorbani ve Shirouyehzad, 2014; Hizan, Whipp ve Reid, 2011; Julio ve ark., 2015). Herhangi bir sporda seri başı olmak şampiyon olmaya teorik olarak daha kolay bir rota çizerek üst düzey sporculara avantaj sağlar. Dahası onların sakatlık risklerinin de azalacağını işaret edebilir (Waguespack ve Salomon, 2015). Ayrıca seri başı uygulaması gerçekleştirilen hem judo (Franchini ve Julio, 2015; Velloso Breviglieri ve ark., 2018) hem de güreş (Doğan, Işık ve Birkök, 2018) müsabakalarında sıralama kuralları şampiyona sonuçlarını tahmin etmede zayıf da olsa bir gösterge olarak kabul edilir.

Bu araştırmanın birincil bulgularına göre 2018 Büyükler Dünya Güreş Şampiyonası sonuçları sikletlere göre incelenmiştir. Buna göre, Greko-Romen güreş için, seri başı sporcuların bir madalya kazanma olasılığının en yüksek olduğu sikletlerin %67 olasılık ile 60 kg ve 72 kg olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın seri başı sporcuların bir madalya kazanma olasılığının en düşük olduğu sikletler ise %0 olasılıkla 63 kg, 67 kg, 77 kg ve 97 kg olduğu gözlemlenmiştir. Erkekler Serbest güreş müsabaka sonuçları incelendiğinde, seri başı sporcuların bir madalya kazanma olasılığının en yüksek olduğu sikletin %75 olasılık ile 79 kg olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın seri başı sporcuların bir madalya kazanma olasılığının en düşük olduğu sikletin ise %0 olasılıkla 92 kg olduğu gözlemlenmiştir. Son olarak, kadınlar serbest güreş müsabaka sonuçları incelendiğinde, seri başı sporcuların bir madalya kazanma olasılığının en yüksek olduğu sikletin %100 olasılık ile 68 kg olduğu tespit edilmiştir. Buna karşın seri başı sporcuların bir madalya kazanma olasılığının en düşük olduğu sikletin ise %0 olasılıkla 55 kg ve 72 kg olduğu gözlemlenmiştir. Bu

sonuçların yüksek ya da düşük olasılıkta hesaplanmasının birçok temel nedeni olduğu düşünülmektedir. Örneğin; olasılıkları yüksek olan siklet sonuçları sporcu bazlı incelendiğinde, dünyada son zamanlarda formda olan ve katıldıkları tüm müsabakalarda madalya alan sporcuların sıralama turnuvalarına bile katıldığı ve en iyiler listesinde yer almak için puan topladıkları, buna karşın olasılıkları düşük olan sikletlerde iyi sporcuların aynı yıl içerisinde en iyiler listesinde yer almak için kıta ve sıralama turnuvalarına katılmadıkları, yalnızca bu şampiyonaya adapte oldukları düşünülebilir. Yine bir başka gerekçe olarak Greko-Romen için 10, serbest erkekler ve kadınlar serbest için 9'ar sporcu 2018 Dünya Güreş Şampiyonasında seri başı sporcu olmasına rağmen şampiyonaya katılmamıştır. Bu sonucun, her branş için en iyiler listesinde yer alan ~%25 sporcunun katılmaması kaynaklı değişkenlik gösterdiği düşünülmektedir.

Seri başı uygulaması gerçekleştirmenin en temel nedenlerinden biri de dünyaca ünlü sporcuların eleme turlarında birbirleriyle karşılaşması, bir başka deyişle erken final yapılması olabilir. Çünkü müsabaka sonucunda mağlup olan sporcu şampiyonaya erken veda ederse sonraki turlarda müsabakaların seyir gücü azalabilir. Örneğin; seri başı uygulaması gerçekleştirilmeyen ve Rio Olimpiyat Oyunları öncesi 2016 yılı Mart ayında yapılan Avrupa Şampiyonası'nda serbest erkekler 125 kg'da Taha AKGÜL ve Geno PETRIASHVILI eleme turunda karşılaşmış ve Taha AKGÜL Avrupa Şampiyonası'na erken veda etmiştir. Ancak aynı yılın Ağustos ayında ilk kez seri başı uygulaması gerçekleştirilen olimpiyat oyunlarında seri başı olan Taha AKGÜL Olimpiyat Şampiyonu olmuş ve Geno PETRIASHVILI ise Olimpiyat 3.'sü olmuştur (WEB-4). Bu sonuç ve sıralama kuralına göre, kaliteli müsabakalar yarı final müsabakalarında gerçekleştirilmiştir. Dahası, seri başı kuralı müsabakaların seyir gücünü artırdığı gibi en iyiler listesinde yer alan sporcuların da şampiyonaya devam etmesine olanak sağlamaktadır.

2018 Dünya Güreş Şampiyonası'nda Greko-Romen güreşe 296, erkekler serbest güreşe 265 ve kadınlar serbest güreşe ise 224 sporcu katılmıştır. 2018 Dünya Güreş Şampiyonası'na her stilin tüm sikletleri için en iyiler listesinde yer alan ilk 4 sporcular olmak üzere toplam 120 (erkekler Greko-Romen için 40, erkekler serbest için 40 ve kadınlar serbest için 40) sporcu Dünya Güreş Birliği tarafından seri başı

olarak atanmıştır. Ancak, Greko-Romen güreşe 10, serbest erkekler ve kadınlar güreşe ise 9'ar sporcu Dünya Güreş Birliği tarafından seri başı olarak atanmış olmalarına rağmen, bu şampiyonaya katılmamışlardır. Bu nedenle, Greko-Romen güreş için 30 sporcu, serbest erkekler ve kadınlar için 31'er sporcu seri başı olarak Dünya Güreş Birliği tarafından sikletlerinde otomatik olarak, diğer sporcular ise kura çekimi sonunda sıralanmıştır. Böylece, her stilin tüm sikletleri için seri başı olan 4 sporcu yarı finallere kadar birbirleriyle karşılaşmamışlardır.

Araştırmanın ana bulgularına göre, seri başı olan sporculardan Greko-Romen güreşte yalnızca 1'i, serbest erkekler ve kadınlarda ise seri başı olan sporculardan 4'ü dünya şampiyonu olmuştur. Yine, seri başı olan sporcuların dünya şampiyonu olma olasılıkları hesaplandığında, Erkekler Greko-Romen güreş için %33, erkekler Serbest güreş için %64 ve kadınlar serbest güreş için %60 olduğu tespit edilmiştir. Doğan, Işık ve Birkök (2018) tarafından 2016 Rio Olimpiyat Oyunları'na yönelik yaptıkları çalışmalarında, seri başı olan sporcuların Olimpiyat şampiyonu olma olasılıkları erkekler Greko-Romen güreş için %67, erkekler serbest güreş için %81 ve kadınlar serbest güreş için %62 olarak rapor edilmiştir. 2016 Rio Olimpiyat Oyunları sonuçlarının yüksek olasılığa sahip olmasının temel nedeni 2015 yılı Dünya Güreş Şampiyonası'nda finalist olanların Rio Olimpiyat Oyunları'nda seri başı olmasıdır. Rio Olimpiyat Oyunları'nda seri başı sporcu sayısı az olmasına rağmen, Olimpiyat Şampiyonu olma olasılıkları çok yüksektir. Mevcut araştırma sonuçlarının daha düşük olasılığa sahip olmasının temel nedeni ise sıralama kurallarındaki köklü değişikliklerdir. Buna göre, seri başı uygulamasının ilk kez uygulandığı 2016 Rio Olimpiyat Oyunları'nda yalnızca bir önceki yılın dünya şampiyonası finalistleri seri başı olurken, 2018 yılı Dünya Güreş Şampiyonası'nda seri başı olmak için bir yıl boyunca yapılan şampiyonalarda (Bir önceki yılın dünya ve kıta şampiyonaları ile o yılın sıralama turnuvaları) elde edilen puanlar sonucu UWW'nin en iyiler listesinde yer alan ilk 4 sporcu seri başı olmuştur. Bu kriter değişikliği, en iyiler listesinin sıralaması için köklü değişiklik olarak kabul edilebilir. Örneğin; erkekler Greko-Romen güreş için 4 siklette, erkekler serbest güreş için 1 siklette ve kadınlar serbest güreş için 2 siklette seri başı olan sporcuların bir madalya kazanma olasılıklarının %0 olduğu tespit edilmiştir. Bu sonuç, mevcut seri başı uygulamasının dünya

şampiyonu olacak sporcuyla tahmin etmede 2016 Rio Olimpiyat Oyunları'na göre daha zayıf da olsa bir gösterge olduğunu işaret etmektedir.

Sonuç olarak, seri başı uygulaması ya da UWW'nin en iyiler listesinde ilk 4 sırada yer almak sporculara dünya şampiyonasında bir madalya kazanmaları için avantaj sağlamıştır. Bu avantajın serbest kadınlar ve erkekler güreş için birbirine yakın olmasına rağmen, erkekler Greko-Romen güreş için daha düşük düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Ek olarak, seri başı sporcu olmanın öneminin olimpik düzey sporcular tarafından iyi düzeyde anlaşılması önemlidir. Ayrıca, Tokyo 2020 Olimpiyat Oyunları öncesi güreşçiler olimpiyat oyunlarında seri başı olmak için mücadele etmeli ve böylece olimpiyat şampiyonu olmak için kendilerine avantaj sağlamalıdır.

5.2. ÖNERİLER

UWW tarafından hala geliştirilmeye çalışılan sıralama kurallarının değişik şekillerde denenmesi gerekmektedir. Buna ek olarak,

Seri başı sporcu sayısının 8 kişiye yükseltilmesinin sonuçlarının sınanması gerekmektedir. Böylece çeyrek finalden başlamak kaydı ile müsabakaların kalitesi ve seyir gücü artırılabilir.

Müsabakalarda seri başı olan sporcuların diğer sporculara nazaran şampiyon olmak için kendilerine avantaj sağlayabileceklerinin önemi iyi düzeyde anlatılmalıdır.

Olimpik düzey sporcuların birçoğu UWW'nin en iyiler listesine girmek için herhangi bir çaba sarf etmemektedir. Ancak UWW tarafından oluşturulan en iyiler listesinde yer alan 10 sporcunun ya da dünya şampiyonasına katılacak sporcularda UWW tarafından belirlenen dört sıralama turnuvasından en az ikisine katılma zorunluluğu getirilebilir. Böylece sıralama turnuvalarının da kalitesi artırılmış olur.

Olimpik düzey sporcuların sıralama turnuvalarına katılmamalarının temel nedenlerinden biri de sikletlerde müsabakalar için tölerans olmamasıdır. Sporcuların tekrarlayan şekilde ağırlık kaybı gerçekleştirmek istemediklerinden dolayı sıralama turnuvalarına katılmadıkları düşünülmektedir. Bu nedenle, sıralama turnuvalarında sikletler için 1-2 kg'lık tölerans sağlanmalı. Böylece sporcuların tekrarlayan şekilde ağırlık kaybı gerçekleştirmeleri engellenmiş olacaktır.

Sıralama turnuvalarının cazip hale getirilerek katılımın ve kalitenin artırılması için, sıralama turnuvalarına ev sahipliği yapacak ülke federasyonları tarafından sporcular derecelerine göre maddi olarak ödüllendirilebilir.

Olimpiyat oyunları ve dünya Şampiyonasında gerçekleştirilen seri başı uygulamasının, UWW kuralına göre kıta ve ulusal Şampiyonalarda da gerçekleştirilmesi ve kıta ve ulusal bazda kriterler koyulması düşünülebilir. Böylece kıta ve ulusal Şampiyonalarda müsabakaların kalitesi ve seyir gücü artacağı düşünülmektedir.

KAYNAKLAR

- Akdeniz, F. (2012).*Olasılık ve İstatistik*, 17.Baskı, Nobel Kitabevi, Adana.
- Arabzad, S. M., Ghorbani, M., ve Shirouyehzad, H. (2014). A new hybrid method for seed determination in sport competitions: the case of European Football Championship 2012. *International Journal of Industrial and Systems Engineering*, 17(3), 259-274.
- Doğan, İ., Işık, Ö.,ve Birkök, C., (2018, Nisan). *Seri başı Olan Güreşçilerin Olimpiyat Şampiyonu Olma Olasılığı: 2016 Rio Olimpiyat Oyunları* [Öz]. Uluslararası Bilim, Kültür ve Spor Konferansında sunulan bildiri, Lviv, Ukrayna, Erişim adresi: <https://docplayer.biz.tr/82503310-25-27-april-th-international-conference-on-science-culture-and-sport.html>, E.T. 15.01.2019.
- Findling, J.E. and Pelle, K.D. (2004).*Encyclopedia of the Modern Olympic Movement*.Greenwood Press, Westport (Connecticut).
- Franchini, E., ve Julio, U. F. (2015).The judo world ranking list and the performances in the 2012 London Olympics. *Asian Journal of Sports Medicine*, 6(3), 1-3.
- Guilheiro, L. M., ve Franchini, E. (2017). Be seeded or not be seeded? A study with Olympic judo athletes.*Journal of exercise rehabilitation*, 13(2), 148-152.
- Güner, A. (2014). *Bayesci Yaklaşımda Eşlenik Aileleri Önseli ile Jeffreys Önselinin Karşılaştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstatistik Bölümü, Fen Bilimleri Enstitüsü, Eskişehir Osmangazi Üniversitesi.
- Hizan, H., Whipp, P., ve Reid, M. (2011). Comparison of serve and serve return statistics of high performance male and female tennis players from different age-groups. *International Journal of Performance Analysis in Sport*, 11(2), 365-375.
- Isik, O. ve Gumus, H. (2018). Evaluation of effective demographic variables in competition performances of Turkish wrestling referees. *Journal of Human Sport and Exercise*,13(1), 60-71.

- Isik, O., Cicioglu, H. I., Gul, M. ve Alpay, C. B. (2017).Development of the Wrestling Competition Analysis Form According to the Latest Competition Rules.*International Journal of Wrestling Science*, 7(1-2), 41-45.
- Julio, U. F., Miarka, B., Rosa, J. P., Lima, G. H., Takito, M. Y., ve Franchini, E. (2015). Blue judogi may bias competitive performance when seeding system is not used: sex, age, and level of competition effects. *Perceptual and motor skills*, 120(1), 28-37.
- Kyle, Donald G. (2007). *Sport and Spectacle in the Ancient World*. Oxford, England: Blackwell Publishing.
- Masterson. D. W. (1976). *The ancient Greek origins of sports medicine*. British Journal of Sports Medicine, 10(4), 196-202.
- Miller, C. (2004). *Submission Fighting and the Rules of Ancient Greek Wrestling*, 28 Mart 2019, Erişim adresi: <http://ww.judo4mma.com/greekwrestling/ancient%20greek%20submission%20wrestling.pdf>E.T. 10.01.2019.
- Olympic Charter (2015).*Uluslararası Olimpiyat Komitesi* (İngilizce versiyonu).
- Platon (2009).*Diyaloglar* (Çev. Teoman Aktürel), İstanbul: Remzi Yayınevi.
- Poliakoff, M. (1987).*Combat Sports in the Ancient World: Competition, Violence, and Culture*, Yale University Press.
- Reeser, J. C. (2005). Gender identity and sport: is the playing field level?.*British Journal of Sports Medicine*, 39(10), 695-699.
- Results Book of Rio Olympic Games. (2016). 20 Şubat, 2018,Erişim adresi:<https://www.olympic.org/rio-2016/wrestling>E.T. 13.01.2019.
- Rhizopoulou, S. (2004).Symbolic plant (s) of the Olympic Games. *Journal of Experimental Botany*, 55(403), 1601-1606.
- Roisman, J. ve Worthington, I. (2010).*A Companion to Ancient Macedonia*, Wiley-Blackwell.
- Scandizzo, P. L. ve Pierleoni, M. R. (2018). Assessing the Olympic Games: The economic impact and beyond. *Journal of Economic Surveys*, 32(3), 649-682.
- Türkiye Güreş Federasyonu (2018a). *2018 Yılı Güreş Federasyonu Müsabaka Talimatları*, Erişim adresi: <http://www.tgf.gov.tr/tr/index.php/category/talimatlar>E.T. 15.01.2019.

- Türkiye Güreş Federasyonu (2018b). Türkiye Serbest Ve Greko-Romen Güreş Ligleri 2018 Sezonu Müsabaka Talimatı, Erişim adresi: <http://www.tgf.gov.tr/tr/wp-content/uploads/2017/02/2018-Yılı-Süper-1.-ve-2.-Lig-Talimatı-için-Tıklayınız....pdf>
- UWW (2018). *International Wrestling Rules*, Corsier-sur-Vevey, Switzerland.
- UWW (2016). *International Wrestling Rules*, Corsier-sur-Vevey, Switzerland.
- Velloso Breviglieri, P., Soares Possa, M. E., Moura Campos, V., Humberstone, C., ve Franchini, E. (2018). Judo world ranking lists and performance during cadet, junior and senior World Championships. *Ido Movement for Culture. Journal of Martial Arts Anthropology*, 18(2), 48-53.
- Waguespack, D. M., ve Salomon, R. (2015). Quality, subjectivity, and sustained superior performance at the Olympic Games. *Management Science*, 62(1), 286-300.
- WEB-1: <http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Olimpiyat-Oyunlari/1E.T>. 05.01.2019
- WEB-2: <http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Olimpiyat-Oyunlari/3E.T>. 05.01.2019
- WEB-3: <http://www.olimpiyatkomitesi.org.tr/Olimpiyat-Oyunlari/8E.T>. 05.01.2019
- WEB-4: <https://unitedworldwrestling.org/databaseE.T>. 05.01.2019
- Wei, Y. (1996). *The Olympic Image the First 100 Years*, Edmonton, Alberta, Quon Editions.
- Young, D. C. (1987). *The Origins of the Modern Olympics a New Version*, International Journal of the History of Sport, 39: 695-699.
- Young, D. C. (1996). *The Modern Olympics: A Struggle for Revival*. Baltimore: Johns Hopkins University Press.
- Young, D. C. (2004). *The Beginnings. A Brief History of the Olympic Games*. Wiley-Blackwell.

EKLER



UNITED WORLD WRESTLING

TO WHOM IT MAY CONCERN

~~Corsier-sur-Vevey~~, 15 February 2019 / ~~cr~~

This is to confirm that the data available on the United World Wrestling (UWW) website, in particular the championships and other UWW competitions data published in the events' final books can be used without further particular permission by UWW for the purpose of academic studies and research on and around the sport of Wrestling, on the understanding that such are conducted impartially and independently.

Accordingly, ~~Mr Yunus Ozel~~ is entitled to use such publicly available data to conduct his thesis titled "*The Probability of Seeded Wrestlers Being World Champion: An Analysis of 2018 World Championship*".

In no case UWW can be bound whatsoever by the results and conclusions reached in such studies and research.

Yours sincerely,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Michel Dussoin'.

Michel ~~Dussoin~~
Secretary General

United World Wrestling
Rue du Château, 6, 1804 ~~Corsier-sur-Vevey~~, Switzerland
T. 0041 21 312 84 26 F. 0041 21 323 60 73

ÖZGEÇMİŞ

Yunus Özel, 1987 Sakarya/Hendek doğumludur. İlk-orta ve lise öğrenimini Sakarya/Hendek'te tamamlamıştır. 2005 yılında Sakarya Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Beden Eğitimi ve Spor Öğretmenliği bölümünde lisans öğrenimine başlamıştır. 2014 yılında Milli Eğitim Bakanlığında Beden Eğitimi ve Spor Öğretmeni olarak öğretmenlik hayatına başlamıştır. Halen bu görevine devam etmektedir.

Ayrıca yıldız, genç ve büyükler olmak üzere her seviyede milli takımlarda yer almış bir sporcu olarak, birçok ulusal ve uluslararası başarının yanı sıra, Büyükler Avrupa 3.'lüğü ve Dünya 2.'liği elde etmiştir. Halen aktif güreş hayatına devam eden Özel, evli ve 2 çocuk babasıdır.